

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200394

UNIVERSAL
LIBRARY

ಶೂರ ಸವಾರ

ಅಥವಾ

ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ

ಬರೆದವರು :

— ರಾಮಲಿಂಗ —

(ಪ್ರಥಮ ಸಂಪುಟ.)

೧೯೩೫

— ನಾಲ್ಕನೇ —

ಮುದ್ರಕರು :
ಬಿಂದು ನಾಡಾಯಣ ಮು. ರೇನಾಯ,
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೆಸ್, ಧಾರವಾಡ.

(All rights reserved to the Author.)

Checked 1969

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಕೃ. ಶ್ರೀ. ದೇಶವಾಂಡೆ,
ಕಾಮನಕಟ್ಟೆ (ಯಾದವ್ವನಗರ ವಾಡೆ),
ಧಾರವಾಡ.

ವಿಷಯ ಸೂಚಿ .

“ ಶೂರ ಸವಾರ ಅಥವಾ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ” ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿದೆವು. ಕಥೆಯು ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾತಿಯದಾಗಿದ್ದು, ನಡನಡುವೆ ಈಗಿನ ರೂಪ್ಪಿತಿಯ ವಿಷಯಗಳ ಝಳುಕು ತೋರುವದಲ್ಲದೆ, ಗೂಢ ಬದಪಿನ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಛಾಪೆಯು ಸುಂದರ-ಸರಳ-ಸವಿ ಇರುವದು. ಹೊದಹೊದಲು ವಿಷಯವು ಮನೋರಂಜಕವಾಗಿದ್ದು, ಕೊನೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿದ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಲೇಖಕರು ಹೊಸಬರಾದರೂ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶ್ರಮ ಮಾಡಿದ ವರಂತೆ ಬರೆದಿರುವರು. ಕಥೆಯು ರಚನೆಯ ಕ್ರಮ, ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಲೇಖಕರೇ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಬರೆದರೆ, ವಾಚಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ವೆ. ಟಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ,
ಗಣಕನಾಥ.

ನಮ್ಮ ಮಾತು.

‘ನಮ್ಮ ಮಾತ’ನ್ನು ಬರೆಯುವ ರೂಢಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲು ನಾವು ಮೊದಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ದೈವವಶಾತ್ ಶ್ರೀ. ವಿ. ತಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಗಳಗನಾಥ ಮಾಸ್ತರವರ ಮುನ್ನುಡಿಯು ನಮಗೆ ದೊರೆಯಿತು. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೂ ಸವಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಪರಿಚಿತರಾದ ನಮ್ಮ ಒಂದೇ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು, ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ‘ಲೇಖಕರೇ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆದರೆ ವಾಚಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದೆ’ಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ‘ನಮ್ಮ ಮಾತು’ ಹೊರಬಿದ್ದಿತು. ಕಥೆಯು ಹಳೆಯ ಮಾದರಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಹಳೆಯ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಾಸನ. ಕಥಾವಿಷಯವು ಅಷ್ಟು ಗೂಢವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸವಾರನು ಹೊನ್ನಿನ ಕೊಡವನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟರಲು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಆತನಿಗೆ ಬಂದೊದಗುವವು. ಆತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಕುದುರೆ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕಾಳಿಕಾ ಗುಡಿಯೊಳಗಿನ ಮುನಿಯು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಈ ಮುನಿಯೇ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋದ ಕಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಅವರ ‘ಎಜ್ಜನು.’ ಈ ‘ಎಜ್ಜನೇ’ ಅರಣ್ಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸವಾರನಿಗೆ ಭಿಟ್ಟಿಯಾದ ಸಾಧುಪುರುಷನು. ಅನಂತರ ಎಜ್ಜನು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಸವಾರನಿಗೆ ಮುಂದೆ ಯಾರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರುಳಿ ಯದೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣ, ಸವಾರನೂ, ಕೆಲವು ಅನಿವಾರ್ಯ ಪ್ರಸಂಗದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದನು. ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ತನು-ಮನ-ಧನಗಳನ್ನೆರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾದ ಮಹಾಪುರುಷರಿಗೆ ವಿಘ್ನಗಳೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನೂ, ಕಾರ್ಯವು ಸಾಧಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಾರ್ಯದ ದುರುಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ಲಾಭಗಳು ಹೇಗಾಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನೂ ವಾಚಕರು ಈ ಕಥೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಗ್ರಂಥಕರ್ತ.

ಶೂರ ಸವಾರ

ಅಥವಾ

ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ.

ಇಗೋ ! ಇಗೋ !! ಇಲ್ಲ ! ಇಲ್ಲ !! ಓಡುತಿದೆ ! ಓಡುತಿದೆ !!
ಭೂಮಿಗೆ ತಾಕದೆ, ಕೆಂಧೂಳಿಯನೆಬ್ಬಿಸಿ, ಗಾಳಿವೇಗವ ಮೀರಿ ಓಡುತಿದೆ !!
ವೀರಾಗ್ರಣಿ ಕಿವಿವರೆಗುಗಿದು ಜಿಟ್ಟು ಬಾಣದಂತೆ, ಮುಗಿಲಬ್ಬರಡಿ ಸಳೆವ
ಮಿಂಚಿನ ಹೊಳಪಿನಂತೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದು ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ, ಒಂದು ನಿಮಿಷ
ನಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾಸಿರ ಗಾವುದ ದೂರ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕಂಡವರೇ ಕಂಡಾರು,
ಕಾಣದವರಿಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿ ! ಬ್ರಿ !! ಇಗೋ ಇಲ್ಲ ! ಇಲ್ಲ !! ಅಲ್ಲ !!
ಅಬ್ಬಬ್ಬ !!! ಧೂಳಿ ! ಧೂಳಿ !! ಓಹೋ ! ಓಹೋ !! ದೂರ ಹೋಯಿತು.
ಹೋಯಿತು, ಹೋಯಿತು ! ಕಣ್ಮರೆಯಾಯಿತು ! ಕಣ್ಮರೆಯಾಯಿತು !!-
ಸವಾರಿಕುದುರೆಯೊಂದು ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಬೈಲುಪ್ರದೇಶ, ಗಿಡಗಂಟಿಗಳ ಜೊಂಪಿಲ್ಲ,
ಊರು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸುಳಿವೂ ಇಲ್ಲ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಆಕಾಶಗಳು
ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕೂಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಡಿಡಿಜದ ದಂಡೆಗೆ ನೀಲ
ವರ್ಣದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಡ್ಡಗಳು, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೊಳೆಯುವ ಜಲಾಶಯಗಳು,
ಅತ್ತಿತ್ತ ಆಸಂದನಾಗರದಲ್ಲಿ ಲೋಲಾಡುವ ಜಿಂಕೆವೃಗಗಳು, ಆಹ್ಲಾದಕರ
ವಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳು, ಶಾಂತಿಸ್ಪದವಾದ ವಾತಾವರಣ, ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮ
ಮೂಲೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಲದ ಮರ, ಆ ಮರದಡಿಗೆ ಕೆಲವು
ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಲುಗಳು, ಇದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ವಿಶೇಷ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.
ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸಂಜೆಯ ಊಟ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಗುಡಿಸಲದ
ಹೊರಗೆ, ಗಾಳಿಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ, ಎಲೆ-ಆಡಕಿ ಕಲಬತ್ತಿಸಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟುತ್ತ,
ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ಮುದುಕನು ಹತ್ತಿರ ಬಡಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಂಬಳಿಯ
ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಕುಟ್ಟಿದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಬಾಯಿಲ್ಲೆ ಹಾಕಿ
ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೊಂದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮೋರೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ, ಟೊಂಗೆಗಳ ಸಂದಿ

ನೊಳಗೆ ಕಾಣುವ ಚಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವ, ಅಲ್ಪದಗೊಳ್ಳುವ, ಗುಡಿಸಲದೊಳಗಿನ ದನಿ ಕೇಳಿ ಬಿನ್ನನಾಗುವ, ಒಮ್ಮೆ ಒಳಗಿರುವ ಮಲ್ಲ ನನ್ನು ಕರೆವ, ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವ, ಒಮ್ಮೆ ಯಾವದೋ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಗುಣುಗುಟ್ಟುವ, ಕೈಮುಗಿವ, ಶಿರಬಾಗಿಸುವ, ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಬೇಡುವ, 'ನಿನ್ನ ಹಾಗೆ ಜಗದೊಳಗೆಲ್ಲ ಬೆಳಗಲಿ! ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿ!' ಎಂದು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಕುದುರೆಯ ಖುರವು ಬದ ಸಪ್ಪಳವು ಕೇಳಬರುವದು. ನೆಲವು ಅದರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿತು, ಕಣ್ಣಿಗೆ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿದಂತಾಗಿ ಮುದುಕನು ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಡಿಗೆಯನ್ನೂರಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಗುಡಿಸಲ ಬಾಂಧವರನ್ನು ಕೂಗುತ್ತ, ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಒಂದು ತೇಜಃಪುಂಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೈವಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತ, ಅದೇ ಪೇಳಿಗೆ ನಡುಗುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತ, ಮುದುಕನು ಅಚ್ಚರಿ ಆನಂದಗೊಂಡಿದ್ದನು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅದೇನಿರಬಹುದೆಂದು ಬೆದರಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅದೇನೆಂಬದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಮುದುಕನನ್ನು ಕುಳಿರಿಸಿ, ಸುತ್ತಲೂ ತಾವು ಕುಳಿತು ಆ ಮುದುಕ ಅಜ್ಜನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲನೆಂಬವನು—

‘ಎಜ್ಜಾ! ಅಟೆ ವೇಗದಿಂದೋದದ್ದೇನದು? ಕುದುರೆ ಸವಾರ ಸ್ವಂಗ ಕಾಣತೆತ್ತ.’

ಅಜ್ಜ:—‘ಹೌದು, ತಮ್ಮಾ, ಅವನೊಬ್ಬ ಶೂರ ಕುದುರೆ ಸವಾರನು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದವನು. ಈಟೆ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಹೋರಾಡಿ, ಕಡೆಗೆ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದಿದ್ದಾನೆ ಅದೇ ಈಗ ಹೋದ ಕುದುರೆ. ಇನ್ನೂ ಆ ಕುದುರೆ ಅವನ ಕೈಹಿಡಿತ ದಾಗ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜಾಬಾದ ಕುದುರೆ ಹತ್ತುವವ. ನಾನೆಂದಿಗೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಇಂಥ ಶೂರ ಸವಾರ.’

ನಿಂಗ್ಯಾ:—ಹೌದೆಜ್ಜಾ! ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ?

ಬಸ್ಯಾ:—ಹೂ! ಎತ್ತಾಗ ಹೋದ? ಆ ಗುಡ್ಡ ಏರಿ ಇಳಿದ ಮರಿಯಾದ! ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇಶ?

ಕಲ್ಲ:—ಅಲ್ಲವ ದೇಶ? ಕಲ್ಲದೇಶ!

ಬನ್ಯಾ:—ಛೇ! ಏಳ ಮಳ್ಯ, ಕಲ್ಲದೇಶದಾಗೇನೈತಿ ಇವಂದ? ಕಲ್ಲ ಹೊರಾಕ ಹೋಗತಾನೇನ? ಒಡ್ಡರವನ್ನ ಮಾಡಿದೇನ ಅವನ್ನ? ನೀನೂ ಹೀಂಗ ಕಾಣತೀದೇಳ!

ಕಲ್ಲ:—ಕಲ್ಲ ಹೊರಾಕಲ್ಲ, ನಿನ್ನಂತ ಹುಂಬನ ತಲಿ ಮ್ಯಾಗ ಕಲ್ಲ ಪಾಕಾಕ!

(ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮುದುಕನು ಬಾಯೊಳಗಿನ ಎಲಿ ಉಗುಳಿ) —

—ಏ ಕಲ್ಯಾಣ! ಸುಮ್ಮನಿರೋ ಎಷ್ಟು ಮಾತಾಡತಿ! ದೊಡ್ಡ ಓದ ಬಲ್ಲವರ್ದಂಗ ಮಾತಾಡತಾನ.

ಕಲ್ಲ:—ಅಲ್ಲೆಜ್ಜ! ಗುಡ್ಡದ ಹತ್ತರ ಕಲ್ಲರೋದಿಲ್ಲೇನಜ್ಜ! ಅದಕ್ಕ ನಾ ಕಲ್ಲದೇಶ ಅಂದ್ರ ಇವಗ ತಿಳಿಯ-ಪೊಲ್ಲದು.

ಅಜ್ಜ:—ನೀ ಹೇಳಿದ್ದು ಖರೇವ! ನಾವೂ ಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ದಿವಸ ಹೋಗೋಣ - ಅದರ ವೈಭವ ನೋಡಾಕ ಎರಡ ಕಣ್ಣು ಸಾಲಾಕಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲರೂ:—ಏಸಂದಿ ಎಜ್ಜ! ಅಲ್ಲೇನೈತಿ? ನಾವೂ ಹೋಗೋಣ!

ಅಜ್ಜ:—ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಭವ್ಯವಾ- ಹೀಗೆನ್ನು ವದರೊಳಗೆ ಯಾವದೋ ಬಂದು ಅಶರೀರ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಂದು ಆ ಮುದುಕನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾಂಜವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದರು. 'ಎಜ್ಜ! ಎಜ್ಜ!!' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಗೋಳಿಟ್ಟರು. ಎಜ್ಜನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದೆ, ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳದೆ ಮಾಂಜವಾದನು. 'ಶಿವ ಮಹಾದೇವನು ಬಂದು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದನೋ? ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಮಾಟ ಮಾಡಿದವೋ? ಸುಡುಗಾಡಸಿದ್ದರು ಮಂತ್ರ ಮಾಡಿದರೋ? ತಿಳಿಯದು.' ಎಂದು ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಕಡೆಗೆ ನಿರಾಶರಾಗಿ, ದುಃಖದಿಂದ ಎಜ್ಜನ ಕೋಲು, ಕಂಬಳಿ, ಕಲಬತ್ತು, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿದರು.

೨

ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ ಸಮಯ. ಸುಮಾರು ೧೨ ಗಂಟೆ. ಭಯಂಕರ ವಾದ ಕಾಳುಕತ್ತಲೆ ಮುಸುಕಿತ್ತು. ಆಕಾಶಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಿನುಗುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಛಾಯೆಯೇ ಛಾಯೆ; ಭೂತಪಿಶಾಚಿಗಳ ರೌದ್ರಭೂಮಿಯಂತೆ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲ ಕಾಳುಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೆಡಂಭೂತಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು. ಯಾವದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಲೊಲ್ಲದು. ದಾರಿಬಟ್ಟೆಗಳಂತೂ ಆ ಗುಡ್ಡ ಗಾಡುಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಮುಳ್ಳುಕಲ್ಲುಗಳು ತೆರಪಿಲ್ಲದೇ ಒಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮುಳ್ಳುದಾರಿಯನ್ನಾದರೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅದೂ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ. ಎಡಕ್ಕೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊಳ್ಳ; ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಸಮೀಪಿಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಲಕ್ಕೊಂದು ಅಪಾರವಾದ ಕೊಳ್ಳ. ಇಂತಹ ನಿರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ನೆನೆಸಿದರೆ ಎದೆಯೊಡೆಯುವಂತಹ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಕಾದು ರೆಯ ಸವಾರಿಯಾಗಿ ಬರುವ ವೀರನಾವನು? ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಸಿಂಹದ ಕಣ್ಣುಗಳಂತೆ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತಿವಿಶ್ವಾಸಗಳೇ ಅವನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅವನ ಬಾಹು ಬಲದ ತೇಜಸ್ಸೇ ಅವನ ಧೈರ್ಯಸಹಾಸಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗಿದೆ. ತಾನು ಕೈಕೊಂಡ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವವೇ ಅವನ ಕುದುರೆಗೆ ಬಲಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗಿರಲು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಒಂದು ಅವೇಶ ಒಂದಂತಾಗಿ ಸವಾರನು ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಚಬಕವನ್ನು ಛೇದಿಸಲು, ಕಾದುರೆಯು ಆಕ್ಷಣವೇ ಬಲಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿದು, ಕೊಳ್ಳದೊಳಗೆ, ಒಳಗೆ, ಒಳಗೆ, ಜಾರುತ್ತ, ಜಾರುತ್ತ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತೋ ಎಂಬಂತೆ ಬಹು ವೇಗದಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಷ್ಟು ದೂರ ಕೆಳಗಿಳಿಯಿತು. ಮುಂದೆ ಕೊಳ್ಳದ ನೆಲೆ ಮುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು ತಾನಾಗಿಯೇ ತೆರೆದು ಸವಾರನನ್ನು ಒಳಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಕೇಳುವದೇನು! ಒಳಗೆ ಹೋಗುವದೊಂದೇ ತಡ, ಸಾವಿರಾರು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ತೇಜಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೋ ಎಂಬಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಬೆಳಕು ಒಳಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಸವಾರನು ಕಣ್ಣು ಕಾಕ್ಕಿದಂತಾಗಿ

ಮುಂದೆ ಸಾಗದೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟನು. ಕುದುರೆಯು ತಾನೇ ಸಾವರಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎದುರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ನಿಂತಿತ್ತು. ಅದನ್ನೂ ದಾಟಿ ನಡೆದ. ಹೀಗೆ ಮೂರು ಅಗಸೆ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಕಡೆಗೆ ೬೩ ಪ್ರಾಕಾರದ ನಡುವೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಗುಡಿಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಸವಾರನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆದರಿದರೂ ಧೈರ್ಯತಾಳಿ, ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಹೋದನು. ಒಳಗಿನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದವನೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಭೋಳಿ ಬಂದಂತಾಗಿ ನಿಶ್ಚೇತನಾಗಿ ಬಿದ್ದನು. ಆಗ್ಗೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ತಣ್ಣೀರಿನ ಧಾರೆ ಬೀಳತೊಡಗಿತು. ಆಮೇಲೆ ಸವಾರನು ಎಚ್ಚತ್ತು ದೇವಿಯ ಉಗ್ರಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು, ದೈನ್ಯದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ತಲೆಬಾಗಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಇಡೀ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಸುಡುವಂತಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಕೆಂಪು ಕಣ್ಣುಗಳು, ಹಣತುಂಬ ಹಚ್ಚಿರುವ ಕುಂಕುಮದ ಪಟ್ಟಿಯೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಖಡ್ಗವೂ ವಾಹನವಾಗಿದ್ದ ಸಿಂಹವೂ ಅದರ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಹಲ್ಲುಗಳೂ ಆ ದೇವತೆಯು ಭಯಂಕರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈಗ ಬಂದಿದ್ದ ತನ್ನ ಭಕ್ತನನ್ನು ಕಂಡು, ಅವನ ಮನದುಮ್ಮಳವನರಿತು ಶಾಂತಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾಗಿ, ಅವನ ಶಿರದ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಡಲು, ಅಕ್ಷಣವೇ ಸವಾರನು ಕೂತ ಸ್ಥಳದಿಂದಲೆ ಹಾಗೆಯೇ ತಳಮನೆಗೆ ಇಳಿದನು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಕಣ್ಣಿರಿಯಲು, ಮೌನಮುದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಸನಸ್ಥನಾದ ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿಯನ್ನು ತನ್ನೆದುರಿಗೆ ಕಂಡನು; ಶಿರಬಾಗಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಕುಲದೇವತೆಯು ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಬಾಯಿಂದ ಮಾತುಗಳು ತಾವೇ ಹೊರಬೀಳಹತ್ತಿದವು. 'ಗುರುವರ್ಯ, ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು, ನಾನೊಬ್ಬ ಪಾಮರನು, ನಿನ್ನ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಅನೇಕ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳ ವರೆಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮನದಿಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸು. ನನ್ನ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡು, ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸು. ನಿನೊಬ್ಬರತೆನಗಾರು ಗತಿ! ನನ್ನ ಪರಿವಾರದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ನೀನು ಬಲ್ಲೆ. ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಆ ಪರಿವಾರದ ದಿಶೆಯಿಂದ. ಇಹಸುಖವನ್ನಾದರೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿ

ಸುವಂತೆ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇವತ್ತಿಗೆ ನನ್ನ ಕಡೆಯ ದಿವಸ. ನನ್ನ ಕಡೆಯ ದಿವಸವೇ ನನ್ನ ಪರಿವಾರದ ಕಡೆಯ ದಿವಸ. ತಡಮಾಡಬೇಡ' ಎಂದು ಕಠಾರಿಯನ್ನು ಹಿರಿದು ತಲೆ ಬಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲು ಆ ಯೋಗಿಯು ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು—

‘ತಪೆ ತಡೆ! ಅವಸರ ಮಾಡಬೇಡ, ಇಂದಿಗೆ ನಿನ್ನ ದಿವಸಗಳು ಮುಗಿ ದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಮನವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನರಿತೆಹನು. ಇಗೋ! ಈ ಮೂರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೋ!! ಒಳ್ಳೇ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅವು ಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡು. ನಿನಗೇನಾದರೂ ಎಡರುಗಳು ಬಂದರೆ ಅವುಗಳು ನಿನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವು’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಕೃಪ್ಲಾಜಿನದ ಸುರಳಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಭೂಮಿಗೆ ಬಡಿಯಲು ಒಂದು ದಿವ್ಯವಾದ ಕುದುರೆಯು ತಕ್ಷಣವೇ ಬಂದುನಿಂತಿತು. ಅದರ ಶುಭ್ರವರ್ಣವು ಜಗತ್ತನ್ನು ಮೋಹಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಅದೊಂದು ಅಸುರರ ಕುದುರೆ. ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಚಾರಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾಗಿತ್ತು. ಯೋಗಿಯು ಆ ಕುದುರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ “ ಇಕೋ! ಈ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕಿರುವ ಮಹಾಗಂವ್ವರಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಯಿ ಇರುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆದರದೆ ಅದರ ಬಾಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಹೊಡತದಿಂದ ಕಡೆದುಬಿಡು, ಅಂದರೆ ನಿನ್ನ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲ ಸಫಲವಾಗುವವು. ನಿನ್ನ ಕೈಮೀರಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕುದುರೆಯು ನಿನಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವದೆಂದು ಏನೋ ಸವಾರನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿ, ಮನಿಯು ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ಆಮೇಲೆ ಸವಾರನು ಮುನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಂದಿಸಿ, ಕಾಲದೇವತೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಆ ದಿವ್ಯ ಕುದುರೆಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ಛೇದಿಸಿ, ಅದರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಗುಣಗುಟ್ಟು, ಛಿಟ್ಟನೆ ಹಾರಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಲಗಾಮು ಹಿಡಿದೆಳೆಯಲು, ಕೂಡಲೆ ಅದು ಬರ್ರನೆ ಹಾರಿ ದೇವಾಲಯದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಸವಾರನ ಮೊದಲನೆಯ ಕುದುರೆಯು ಬಂದಿತು. “ ತಾನು ಬರುವ ವರೆಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿರು ” ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ, ತಾನು ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಗಗನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಯಿತು.

೩

ಈಗ ತಾನೇ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗಿದೆ. ಹುಂಚಿಲಿನ ಛಾಯೆಯಿಂದ ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲ ಸುವರ್ಣಮಯವಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಹಕ್ಕಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಆನಂದದಿಂದ ಉಲಿಯುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲವೆ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಟಲ ಹಿಚಕಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವೈರಿಗಳ ಕೈಯೊಳಗಿಂದ ಪಾರುವಾಡಿ ದುಡಕ್ಕಾಗಿ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನನ್ನು ಹಾಡಿ ಹಾಡಿ ಹರಸುತ್ತಿವೆ. ಪರರ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಪರರ ಮೇಲೆಯೇ ತಿರುಗಿ ಬೀಳಲೆತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗೂಗೆ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಘ್ನ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅದೇ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲ, ಬಸಸ್ತು, ನಿಂಗಣ್ಣ ಮೊದಲಾದವರು, ತಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲಿನ ಮುಂದೆ ಉರಿ ಕಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ದುಂಡಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮಜ್ಜನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮಾಯವಾದುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ದುಃಖವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಆತನ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೇ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬಸಸ್ತು:—ಯಜ್ಜಿ ಎತ್ತಾಗ ಹೋಗಿರಬೇಕು? ಬಳ್ಳೇ ಮೋಜಾವಾ, ಹೀಂಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡ ಕೂತಾನ, ಎಲಿ ಅಡಿಕಿ ಉಗ್ಗಾಳಾನ ಮತ್ತೆ, ಈಟಿ ರಾಗ ಮಟಾವಾಯಿ ಆದ ನೋಡ ಹ್ಯಾಂಗ ಹೋಗಿದ್ದಾನವಾ?

ನಿಂಗಣ್ಣ:—ನೀ ಕೇಳಿಲ್ಲೇನು, ಈಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ದೆವ್ವ ಅಡ್ಡಾಡ ತಾವಂತ, ಕೂತಿರಲಾಕ ದಪ್ಪನ ಮನಿಷ್ಯಾನ ಎತ್ತಿಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ದೂರ ಜಿಡತಾವಂತವಾ, ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮಾವನ ಮಗನ್ನ ಒಯ್ದಕ್ಕಾನ ಹಳ್ಳದಾಗ ಚಲ್ಲತ್ತಂತ, ಹಿಂದಾಗಡಸೇಕ ಹೋಗಿ ತೊಗೊಂಡ ಬಂದರಂತ, ಇಂತಾ ಬೆರಕಿ ಆದಾವ ಬೆವ್ವ.

ಕಲ್ಲ:—ನಿಮ್ಮಾವನ ಮಗ ದೆವ್ವಗೆ ಬೇದಿದ್ದನಂತ, ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟವ! ಮೊದಲ ದೆವ್ವ ನಮ್ಮಜ್ಜೀನು ಬೇದಿಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ಶೂರ ಸವಾರನ ಕತೆ ಹೇಳತಿದ್ದ, ಆ-ಎನ್ನೋದರೊಳಗೆ-ಕಣ್ಣುಟ್ಟುತ ನೋಡ, ಇದು ಬ್ಯಾರೇ ಎನೋ ಇರಬೇಕು!

ಬ:— ಬ್ಯಾರೇ ಏನಿದ್ದೀತ ಬಿಡೋ! ದೆವ್ವನ— ಇರಲಿಕ್ಕೇ

ಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿರ, ಯಾರೋ ಮಾಟ ಮಂತ್ರ ಮಾಡಿಸ್ಯಾರ ನೋಡ ಹಾಂಗಾರ !

ಕ:— ನಿನಗ ಮಾಟದ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದೈತಿ. ಮುದುಕರಿಗೆ ಮಾಟ ಮಾಡ್ತಾರೆನು ಲೋಕದಾಗೆಲ್ಲಾರ ಕೇಳೀಯಾ ? ಬಾಳಮಾಡಿ ಅವ ಆ ಕುದುರೆ ಬಿನ್ನೈತಿ ಹೋಗಿರಾಕಬೇಕು. ನಾವೂ ಹೋಗೋಣಂತಿದ್ದ. ಆ ಗುಡ್ಡದಾಗ ಕಲ್ಲ ಬಾಳ ಆದಾವಂತ.

ಬ:— ಹೌದು ! ನೋಡಲೆ ನಿಂಗ್ಲಾ ! ವೊನ್ನೆ ಎಜ್ಜ ನಮಗೆ ಲ್ಲಾರಿಗೂ ಕಲ್ಲಿನ ಮನಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತೇನಂತ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ ? ಅದಕ್ಕ ಕಲ್ಲ ತರಾಕ-ಹೋಗ್ಲಾನ ನೋಡ ! ಬಿರಕಿ ಎಜ್ಜ. ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗತೈತಿ ಅಂತ ತಾನೊಬ್ಬವನ, ಮಾಟ ಮಾಡಿ ಹೋಗ್ಲಾನ. ಹೌದಲ ಕಲ್ಲಾ ! ಎಜ್ಜ ಬಹಳ ಬಿರಕಿ ನೋಡ ಹಂಗಾರ !

(ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮಲ್ಲನು ಕಣ್ಣೊರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬರುವನು—)

‘ ಛೀ ಏಳೋ ನಿಮ್ಮಂಜಾಳ ಹೋಗಲಿ ! ’

ಎಲ್ಲರು— ಏನವಾ ಮಲ್ಲ, ಈಗದ್ದೇನು ?

ಕಲ್ಲ:— ಎಮ್ಮಿ ಒದರೇ ಒದರತೈತಿ-ಇವ ಹಂಗ-ಕಂಬಳಿ ಮುಸಕಿ ನ್ಯಾಗ ಬಿದ್ದಾನ. ಛೀ ! ಏಳೋ ಎಂದ ಬಾಳೇವ ಮಾಡಿ ನೀ ಎಲ್ಲಾರ ?

ಮಲ್ಲ:— ನಸಕಿನ್ಯಾಗೆದ್ದಕ್ಕಾಸ ಎತ್ತಿಗೆ ಒಂದ ಹಿಡಿ ಮೇವು ಒಗದು ಹೀಂಗ ಅಡ್ಡಾಗಿದ್ದೆ-ಮತ್ತ ನಿದ್ದೀನ ಹತ್ತಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಕನಸಿನ್ಯಾಗ ಎಜ್ಜ ಬಂದಿದ್ದ.

ಬ:— ಕನಸಿನ್ಯಾಗ ? ಹ್ಯಾಂಗ ಕರಾಡ್ಡನ ಇದ್ದನ ಹೌದಲ್ಲೋ ?

ಕ:— ನೀ ಎಲ್ಲೋ ಈಶ್ವರ ಮುಂದಿನ ಬಸವಣ್ಣ ಕಾಣತೀದಿ, ಕನಸಿನ್ಯಾಗೆಂದು ನುಸನಿನ್ಯಾಗೆಂದಾಗತಾರೆನು ? ನೀ ಒಳೇ ಕೇಳತಿ ?

ಮಲ್ಲ:— ಕರೇವಂದ್ರ ನಮ್ಮ ಎಜ್ಜ ಬಂದಿದ್ದ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಮಾತ ಹೇಳ್ಯಾನ.

ಎಲ್ಲರೂ:— ಏನ ಹೇಳ್ಯಾನ ? ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನಂತ ?

ಮ:— ದೂರ ! ಏಕುಕೋಟಿ ಕೊತ್ತಳದಾಟಿ, ಕಾಳಿಕಾದೇವಿ ಗುಡಿಯೊಳಗ ಹೋಗಿದ್ದನಂತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಕುದುರೆ ಸವಾರನ

ಸಂಗಾತ ಹೋಗಿದಾನಂತ ಜಾತ್ರಿ ನೋಡಾಕ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಬಿಂಡು ಬಿತ್ತಾಸ ತರತಾನಂತ, ಗಾಬರಿಯಾಗಬೇಡ್ತಿ ಅಂತ ಹೇಳಾಸ. ಮುಂದಿನ ಸೆಂತಿ ಬರೋದರೊಳಗ-ಬರತಾನಂತ.

ಕ:— ಹೂಃ ಬರೋತನಕ ಏನ ಮಾಡಬೇಕಂತ? ಸೆಂತಿ ಎಚ್ಚೆ ಕೈ ರೊಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗರ ಅಳತಾವು. ಎಲಡಕಿ ತರಾಕ ಬಿಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಜ್ಯಾಳಾರ ಅದಾವಂದ್ಯಾ? ಬಂದಷ್ಟು ಕಾಳ ಬ್ಯಾಡರು ಬಡಕೊಂಡ ಹೋಗ್ಯಾರ. ಎಜ್ಜುಗೇನ ನಮ್ಮ ಸುಖದುಃಖ ಗೊತ್ತು? ತಾ ಒಬ್ಬವ ಹೊರಟೆ, ತೀರಿತು ಕಾದರಿ ಸವಾರನ ಬಿನ್ನ ಹತ್ತಿ. ಜಾತ್ರಿ ನೋಡಾಕಂತ, ಜಾತ್ರಿ; ಮುದು ಕಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಹುಚ್ಚು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಿಂಡುಬಿತ್ತಾಸ ಎಲ್ಲೀದ ತರತಾನೋ? ಒಂದೀಟ ತಂದರ ಯಾರ ಮೂಗ್ಗೆ ಸಾಲತಾವ? ನಮ್ಮ ಹಣೇಬರಹ ಹಿಂಗನೋ ಕಸೆತನಕ! ಬಿಂಡಿಲ್ಲ, ಬಿತ್ತಾಸಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು ನೋಡ; ಕೈ ಯಾಗ ರೊಟ್ಟಿ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕರೇವ!

ಬ.- ನಿಂಗ್ಯಾ:— ಹೌದಂದೇವ ಕಲ್ಲ. ನಿನ್ನಟ ಬುದ್ಧಿ ನಮ ಗಿದ್ರ- ಎಜ್ಜನಾಟ ತೋರಸತಿದ್ದೀವಿ. ಬಂದನಕಾ ಬರ್ಲಿ ನೋಡೋಣ.

ಮಲ್ಲ:— ಅಲೋ ಬರೇ ಬಿಂಡು ಬಿತ್ತಾಸಲ್ಲ. ಬಂ- (ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಕಲ್ಲ:— ಆಹಾ! ಹಾ, ಹಾ- ಇನ್ನೇನು ಗುಡಿಸಲ ಹಾರೇ ಹೋಗತೈತಿ, ಕಲ್ಲು ಗಚ್ಚಿನ ಬಂಗ್ಗೆ ಆಗೋದೇನ ಇನ್ನ? ತಿನ್ನಾಕ ಕೂಳ ಸಿಕ್ಕರ ಸಾಕು. ಇವ ಹೊಂಟಾನ ಎತ್ತಾಗೋ? ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತದ ಬಿಡೋ? ಸಣ್ಣಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾರಿಗೆ ಮಂಕ ಹಚ್ಚಿ ಹೋಗ್ಯಾನ. ಹಿಂದ ಗಡನೇಕ ಕೊಡತಾನಂದೇನ? ನೋಡ್ಯಾರ ನೋಡ- ಏಟಾಗತೈತಿ ಗದ್ದ ಲಾಟ! ಇಂತವರ ಬಾಹಳ ಮಂದಿ ಆಗಿ ಹೋಗ್ಯಾರೋ ಮಲ್ಲ.

ಮಲ್ಲ:— ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು! ಏಳೇಳ್ವಿ! ಎತ್ತ ಹೊರಗ ಬಿಡೋಣ! ರೊಟ್ಟಿ ಬುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಸೇಳ್ವೋ! ಹೊತ್ತೇರೇತಿ ರಂಟೆ, ಹೊಡ್ಯಾಕ ಹೋಗ ಬೇಕ. (ಹೀಗೆಂದು ಗುಡಿಸಲದ ಕಡೆಗೆ ವೋರೆ ಮಾಡಿ) ' ಏ ಕರ್ಯಾ! ರೊಟ್ಟಿ ಆಗ್ಯಾವೇನ ಕೇಳ? (ಒಳಗಿನಿಂದ) ಕರ್ಯಾ- ' ರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಟ್ಟಿ

ಲ್ಲಂತ; ಊರಾಗ ಕಡಾ ಯಾರೂ ಕೊಡವಲ್ಲರು. ಇವತ್ತ ಸಂತ್ಯಾಗ ತರ ಬೇಕಂತ. ”

ಮ :— ಬಸ್ಯಾ! ನಿಂಗ್ಯಾ! ಏಳೋ— ಇವತ್ತ ಸಂತ್ಯಾಗ ಹೋಕ್ಯಾಸ ಎತ್ತ ವಾರಿ ಜ್ವಾಳ, ಮೆಣಶಿಸಕಾಯಿ ತರೋಣ ನಡೋ! ನಾಳೆ ಗಳೇಕ ಹೋದರಾಯಿತು. ಶಾಂಭೋಗರ ಎತ್ತು ಇಸಗೊಂಡ ಈ ವರ್ಸ ಸಾಗಿಸಿದರಾಯಿತು.

ಕಲ್ಲ:— ಒಂದೆತ್ತ ಪಾರಾಕ ಕೊಡು, ಮತ್ತೊಂದೆತ್ತ ಬ್ಯಾಡರು ಬಡಕೊಂಡ ಹೋಗತಾನು, ಕುಂಸ್ತೀ ಅಂತ— ಎಜ್ಜ ಇದ್ರ ಅವನ್ನಾರ ವ್ಯಾಟ್ಯಾಗ ಕುಂಡಿಸಿ ದುಡ್ಡು ಬೇಡಾಕ ಬರತಿತ್ತ.

(ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ನಗುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವರು.)

ಸೂರ್ಯನು ಮೇಲಕ್ಕೇರುವಂತೆ ಏರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬಿಸಲಿನ ತಾಸವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಲದ ಮರವು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಮೃಗಜಲವೇ ಜಲವು! ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಇಲ್ಲಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಸವನೆ ಓಡುತ್ತಿದೆ. ಯಾರ ಕೈಗೂ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು, ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮ ಮಾಡುವ ಜ್ವಾಲಾಗ್ನಿಯ ಹದಸವಾಜ ನಾಲಗೆಗಳಂತೆ ಬಿಸಿಲಿ ನಿಂದುಂಟಾದ ಮೃಗಜಲವು ಕಣ್ಣುಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಇದೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಲೀಲೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವದೊಂದು, ಉಣ್ಣುವದೊಂದು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡದ್ದು ಕೈಯೊಳಗಿಲ್ಲ. ಕೈಯೊಳಗಿದ್ದದು ಜಾಯೊಳಗಿಲ್ಲ. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಕನಕದಂತೆ ಜಗವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದೆ; ಮುಂದೆ ಯಾದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆಯುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

೪

ಇತ್ತ ಸವಾರನು ಒಳ್ಳೇ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದನು. ಉತ್ತರದ ಕಡೆಗೆ ಕುದುರೆಯ ಮೋರೆ ತಿರುವಿ ಅದರ ಕಿವಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದೆಳೆಯಲು, ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಗಾಳಿಪಥದಲ್ಲಿ ಸರ್ರೆಂದು ಓಡತೊಡಗಿತು. ಭೂಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲ ಹುಚ್ಚೆದ್ದ ನಾಯಕರಂತೆ ಒಂದೇಸವನೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಓಡು

ತ್ತಿತ್ತು. ದೇಶ ಪಟ್ಟಣಗಳೆಲ್ಲ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕಂಡುಕಾಣದಂತಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಯಾವದೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲೊಲ್ಲದು. ಗುಡ್ಡ ಬಂತು, ಊರು ಬಂತು ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ತಲೆಯೊಡೆಯುವಂತಹ ಬಿಸಿಲು ಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಭೂಪ್ರದೇಶ ವೆಲ್ಲ ಮೃಗಜಲ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಸುಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಖರವಾದ ಸೂರ್ಯನ ತಾಪದಿಂದ ಜಗವೆಲ್ಲ ಮಂಚಿನ ನಂಜಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಿಸಲಿನಿಂದಲೂ, ಬಹು ದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಶ್ರಮದಿಂದಲೂ ಸವಾರನ ಬಾಯಾರಿತು. ಕುದುರೆ ಯೂ ಬಿವರುಗೊಂಡಿತು. ಇನ್ನು ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ತಂಪಾದ ಸ್ನಾನದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು, ಯಥೇಷ್ಟ ನೀರು ಕುಡಿದು, ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ನಾಗಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ನೀರಿನ ಸಂಚಯಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಹತ್ತಿದನು. ಎಲ್ಲೆಯೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಂಡಂತಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಹಳ ತಾಪಗೊಂಡು ಮನದೊಳಗೆ ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದನು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅವನ ಕುದುರೆಯು ಭೂಮಿಗೆ ಧಟ್ಟನೆ ಇಳಿದು ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿತು. ಬಹು ವೇಗದಿಂದ ಸಾಗಿ ಬಂದ ಕುದುರೆಯು ಒಂದೇ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಸವಾರನು ಮುಕ್ಕರಿಸಿಕೆಳಗೆ ಧೂಪನೆ ಬಿದ್ದನು. ಗಂಟಲೊಣಗಿ ಬಾಯಾರಿದ್ದರಿಂದ ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲೊಲ್ಲದು. ನೀರಿನ ದಾಹವೊತ್ತಟ್ಟಿಗೆ, ಮೇಲೆ ಮೈನುಗ್ನಾದದ್ದೊಂದು, ಹೀಗಾಗಿ ಸವಾರನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳೇ ತ್ರಾಸವಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಸವಾರನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಗುಳುಗುಳು ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಕೇಳಬಂತು. ಸವಾರನು ಮುಖವೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದನು. ಆಹಾ ! ಎದುರಿನಲ್ಲೆಯೇ ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಹೊಳೆಯು ತುಂಬಿ ಹರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಮನದಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗಿದನು. ತೃಪ್ತಿಯು ಅರ್ಧ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ನಿದ್ದೆ ಬಂದವನಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆ ದೊರಕಿದ ಹಾಗೆ, ನೀರಡಿಕೆಯಾದವನಿಗೆ ಗಂಗಾಜಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಂತೆ, ಸವಾರನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಆನಂದವುಂಟಾಯಿತು. ದೇವರು ದೊಡ್ಡವನೆಂಬ ಭಾವನೆಯು ಮನದೊಳಗೆ ದೃಢವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತು. ಆದಿಶಕ್ತಿಯನು, ಸ್ಮರಿಸತೊಡಗಿದನು.

ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೇವರು ಜಗತ್ತಿನ ತುಂಬ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿಸಿದನು. ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಳೆ ಮಾಡಿದನು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೇವರ ಸೃಷ್ಟಿಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪರಿಪರಿಯಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಿ, ಇನ್ನು ನೀರು ಕುಡಿದು ನೀರಿನ ದಾಹವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಎದ್ದು, ದಂಡೆಗೆ ಬಂದು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬೊಗಸೆಯನ್ನೊಡ್ಡಿದನು. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿಯಾಯಿತು, “ ದೇವರು ವರವ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪೂಜಾರಿ ವರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ” ಎಂಬಂತೆ ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾಯಿಗೆ ಒಯ್ಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೈಯೊಳಗಿನ ನೀರು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೈಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎದ್ದು, ಬಳ್ಳೇ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಎರಡೂ ಅಂಗೈಗಳನ್ನು ಅಂಜಲಿಯಾಕಾರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು, ನೀರು ಕುಡಿಯುವಷ್ಟರೊಳಗೆ ಬರಿಗೈ, ಮತ್ತೆ ಎದ್ದುವನು ಮತ್ತೆ ಬರಿಗೈ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಲ ನೀರು ಕುಡಿಯಲಾಯಿತು, ಕಡೆಗೆ ನಿರಾಶಯನಾಗಿ, ನೀರಿಗೆ ಬಾಯಿ ಒಡ್ಡಬೇಕೆಂದು, ನೆಲಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಚ್ಚಿ, ತನ್ನ ಕೊರಳೊಳಗಿನ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ನೀರಿಗೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಲು ಯತ್ನಿಸತೊಡಗಿದನು. ನೀರು ತುಟೆಗೆ ತಗಲುವದೊಂದೇ ತಡ! ಬಾಯಿ ತುಂಬ ಬರೇ ಉಸುಕು. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಣಗಿದ ಗಂಟಲ. ಗಂಟಲದೊಳಗೆ ಮಳಿಲು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸವಾರನು ಮನಸ್ತಾಪಗೊಂಡನು. ‘ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಜಲಪ್ರವಾಹವು ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರಲು ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗುಟುಕು ನೀರು ಸಿಗಬಾರದೇ! ಅಥವಾ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳೇ ಮೋಸ ಹೋಗಿದ್ದಾವೆಯೇ? ಮಳಲರಾಶಿಯೇ ಜಲರಾಶಿಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆಯೇ? ಇದೇನು ಮೃಗಜಲವೋ? ಮಾಯೆಯ ಮಾಟವೋ? ದೇವರಾಟವೋ? ಅಥವಾ ನನ್ನ ಪೂರ್ವಕರ್ಮದ ಲೀಲೆಯೋ? ತಿಳಿಯದು ” ಎಂದು ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿ, ದಾಹದಿಂದ ತೊಳಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಧುಮುಕುವದಕ್ಕೆ

ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಎಡಗಾಲನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು, ಬಲಗಾಲನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಜಾಚಿ ಒಳ್ಳೇ ವೇಗದಿಂದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜಿಗಿಯಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಯಾವದೋ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅವನ ಕೈ ಹಿಡಿದೆಳೆಯಿತು. ಸವಾರನು ತನ್ನ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹಿರಿದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದನು. ಅಲ್ಲೇನಿದೆ? ಎನಿಲ್ಲ! ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಯೊಳಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹಾರ ಬೇಕೆಂದುಪಕ್ರಮಿಸಿದನು. ಆದರೆ ತನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಖಡ್ಗವೇ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದೆಳೆಯಿತು. ಸವಾರನು ಬಹಳೇ ಕೋಪಗೊಂಡನು. 'ಈ ರೀತಿ ಪೀಡಿಸುವನಾವನು? ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಣ್ಣೋಚರನಾಗನು!' ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿದನು. ನದಿಯ ದಂಡೆಗುಂಟ ಸಾಲಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ನೆರೆದಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಗತಿಯೂ ಇವನ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಗಲಿಲ್ಲದು. ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಜಲವು ಅವುಗಳ ವಾಲಿಗೆ ಮಳಲರಾಶಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಗುಟುಕು ದೊರೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಸವಾರನು ತಾಳಲಾರದೆ ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿದ್ದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಮುನಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಗೆದನು. ಮುನಿಯು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯು ಸ್ವರ್ತಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಪಾರವಾದ ಜಲಸ್ರವಾಹವು ದಂಡೆಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಧಾರೆಗಟ್ಟಿ ಹರಿಯತೊಡಗಿತು. ಸವಾರನ ಪಾದಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದವು. ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳು ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ನೀರಿನೀಂಟೆ ತಮ್ಮ ತೃಷೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಸವಾರನನ್ನು ಹರಸುವವೋ ಎಂಬಂತೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಒದರುತ್ತ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಸವಾರನಾದರೂ ನೀರು ಕುಡಿದು, ಕುದುರೆಗೆ ಕುಡಿಸಿ, ಇನ್ನು ಮಾರ್ಗಕ್ರಮಣ ಮಾಡಲುದ್ಯುಕ್ತನಾದನು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಹೊಳೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಉಗಿಯು ಏಳಿತೊಡಗಿತು. ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಕಾಲಪುರುಷನ ಉಸಿರೋ ಎಂಬಂತೆ ಉಗಿಯು ಆಕಾಶವನ್ನೇ ಮುಟ್ಟುವಂತಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳು ಹೆದರಿ ಅಲ್ಲೆಯೇ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟವು. ಸವಾರನು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾದನು. ಇದೇನೋ ಒಂತೆಂದು

ಮತ್ತೊಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಒಗೆಯಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಉಗಿಯೆಲ್ಲ ಅಡಗಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿಯು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತದ್ದು ಕಂಡುಬಂತು. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಸಶು, ಅರ್ಧ ಮನುಷ್ಯರೂಪವಾಗಿತ್ತು. ಸವಾರನನ್ನು ಕಂಡು ವಿನಯದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿತ್ತು. ಸವಾರನು ಅದನ್ನು ಕಂಡು- 'ನೀನು ಯಾರು?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು.

“ ಸ್ವಾಮೀ! ನಾನು ಈ ಹೊಳೆಯ ಮಾಲಕನು. ಈ ವರೆಗೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಇದರ ಫಲವನ್ನು ನನ್ನ ಕುಲದವರು, ನಾನು ಉಪಭೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನೀವು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಿತ್ತಿ ಒಗೆದು ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಇದು ನಮಗೆ ಮನಸ್ತಾಪವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿಬಿದ್ದಂತಾಗಿದೆ. ”

ಸವಾರನು:— ‘ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿಬಿದ್ದಂತಾಗಿದೆಯೋ? ಸುಟ್ಟು ಕೊಂಡವಂತೆ ಭಸ್ಮವಾಗು. ದೇವರು ಹರಿಯನಿಟ್ಟು ಹೊಳೆಯನ್ನು ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಬರಲಿಲ್ಲವೇ? ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನಿನ್ನ ಸಾಮೀಪ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಗೋಳಿಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ನಿನಗೆ ಕನಿಕರ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ? ಕಠೋರ! ಸೃಷ್ಟಿನಿಯಮಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನದೇನು ಹಕ್ಕು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ನಿನ್ನ ಸಬಾತಿಯವರದೇನು ತಕ್ಕು? ದೇವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮೋಸ ಮಾಡಿದಿಯಾ? ದೇವರಿಂದ ಬಂದ ನೀರು, ದೇವರಿಂದ ಬಂದ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೇನು ಅಧಿಕಾರ? ನೀನೇನು ‘ ಗೋಮಾಜಿ ಕಾಪನೇ ’? ಪಾಪ! ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಂತಲೇ ಇಷ್ಟು ಹಾರಾಟ ನಿನ್ನದು. ಈಗ ನೋಡು ಹೇಗಾಯಿತು. ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸುಖವಾಗಿರಲಿ! ಇದಕ್ಕೆ ನೀನೇ ನಾದರೂ ಅಡ್ಡಿಮಾಡಿದರೆ ಇಗೋ, ಈ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನೂ, ನಿನ್ನ ಸಕಲ ಕುಲವನ್ನೂ ಸಮೂಲ ನಾಶ ಮಾಡುವೆನು. ಎಚ್ಚರಿಕೆ!”

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಳೆಯ ಮಾಲಕನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಾಕ್ಯಹಾರಮಾಡಿ ತಾನು ಬಿಟ್ಟು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡನು. ಆಗ್ಗೆ ಕುದುರೆಯು ತನ್ನ ಋರದಿಂದ ನೆಲ ಕೆದರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು

ಕಂಡು ಸವಾರನು ಅದರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಗುನುಗುಟ್ಟಿದನು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಕುದುರೆಯ ಹಣೆಯಿಂದ ಒಂದು ಹದನವಾದ ಬಾಣವು ಸತ್ತನೆ ಹೋಗಿ ಹೊಳೆಯ ಮಾಲಕನ ಶಿರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿತು. ಎಷ್ಟು ಒದ್ದಾಡಿದರೂ ಬಾಣವು ಹೊರಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವು. ಮಾಲಕನು ಬಹಳೇ ದುಃಖಿತನಾಗಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂದು ಬಗೆದು ತನಗೆ ದೊರೆತುದರಲ್ಲೆಯೇ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು. ಸವಾರನು ಅವನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದು, ಇನ್ನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವಾಯಿತೆಂದು ಮುಂದೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದನು.

೫

ಇತ್ತ ನಿಂಗ ಮೊದಲಾದವರು ಅಜ್ಜನ ದಾರಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಸ್ಯಾ ಅಲದ ಮರದ ಮೇಲೆಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕಾಲು ಜಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ತೊಂಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬೊಡ್ಡೆಗೆ ಅತು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿಚಾರಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದನು. 'ಅಜ್ಜ ಇವತ್ತು ಬಂದಾಸು! ನಾಳೆ ಬರಬಹುದು. ಮುಂದಿನ ಸಂತಿಗಂತೂ ಒಂದೇ ಬರುವನು. ಒಂದುವೇಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೇನು ಮಾಡುವದು? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈಕು! ಹೊರಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಕಠಿಣ. ಮುಂದೇನುಗತಿ? ಲದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿನವಿರುವದು? ಅಜ್ಜನು ಯಾವಾಗ ಬರುವನೋ ಏನೋ? ಊರಿಗೆ ಹೋದವರದೇನು ಭರವಸೆ? ಅದರಲ್ಲ ದೆವ್ವನ ಕೈಯಾಗ ಸಿಕ್ಕುರಂತೂ ತೀರಿಯೇ ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆಯೇ? ಜಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಗದ್ದಲ ವೆಷ್ಟೋ? ಗದ್ದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಸತ್ತರೆ ಯಾರು ಕೇಳುವರು? ಜನಜನ ಜಾತ್ರೆ ಕೂಡಿದಾಗ ದನ ಕೂಡ ಪಾರಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಇವನಂತೂ ಮುದುಕ, ಮೇಲೆ ಸವಾರನ ಸಂಗವೋದವ! ಸವಾರನ ಸಂಗಡ ಹೇಗೆ ನಡೆತಾನೋ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ. ಸವಾರನೇನು ಮೊದಲೇ ಸವಾರ. ಎಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದರೆ ಎತ್ತಾಗಲಾದರೂ ಕಿತ್ತುಗೊಂಡು ಓಡಿ ಹೋಗುವವರ ಕೈಕಿ. ಈ ಸವಾರನು ಅಂಥವನಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈಗಿನ

ಕಾಲದಾಗ ಯಾರನ್ನೂ ನಂಬುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮನೆಯೊಳಗೇ ತಾಳವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರ ಬಡದಾಟ, ಚೊಪ್ಪಿಗೆ ಆಟ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯದವರಿಗೆ ಯಾಕೆ ಕಾಳಜಿ? ತಮ್ಮದೊಂದು ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧಿಸಿದರಾಯಿತು, ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲ ಹಾಳಾಗಿ ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತಿ ಹೋಗಲಿ! ಏನೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಂದಲೇ ಲೋಕೆಲ್ಲ ಹಾಳಾಯಿತು. ' ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇನಿ ಬೇಕಾದ್ದಾಗ ತೈತಿ! ಅದಕ್ಕಂತ ಮೊದಲಿನವರು ಸುಖದಿಂದಿದ್ದರು. ಸುಧಾರಕರು ಈಗ ಸುಳ್ಳೇ ಹಿಂದಿನವರನ್ನು ಬಯ್ಯುವರು. ' ಖರೇವಂದ್ರ ಅಗಿನವರ್ದಂಗೆ ಈಗನವರಿಲ್ಲ. ಈಗಲ್ಲಾರೂ ಲಜಾಡರು.'

ಹೀಗೆ ವಿಚಾರತರಂಗಗಳು ತಲೆದೋರುತ್ತಿರಲು, ಈ ವರೆಗೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಬಸ್ಯಾನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅರ್ಥ ತೆರೆದವು. ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಂದವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಭವ್ಯಮನೆಗಳು ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡವು.

' ಇಕೊಳ್ಳಿವಾ! ನೋಡಿದಿರಾ್ಯಾ ಅವನ್ನು? ಏನು ಶಿಖರ! ಏನಿದು! ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ಯಾವ! ಇದಿಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ! ವಾಪ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡುವ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಆ ಮನೆ ಕಳಸಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚಿ, ಎಮ್ಮಿ ಗಾಣ ತಿರುಗೋ ಹಂಗ ತಿರಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಾರ. ಆ! ಏನು ಮಂದಿವಾ ಈ ಜಗತ್ತ ನ್ಯಾಗ! ನೋಡ್ತಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ನೋಡ್ತಿ! ಎಷ್ಟು ಆರಾಮ ಇದ್ದಾರ! ಒಂದಾರ ಚಿಂತಿ! ಕೇಳಬ್ಬಾಡ! ರಸ್ತೆದಾಗ ನಾಯಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದರೆ, ಒಳಗೆ ಹಂಗ ಹಾಸಿಗೆ ಮ್ಯಾಗ ಕೊರಳಾಡತಾರ! ಸ್ವರ್ಗಸುಖ ಇಲ್ಲೇ ಆದ!'

ಎನ್ನುವಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮೈಮರೆತು, ಜೋಲಿ ಹೋಗಿ ಬಸ್ಯಾ ಗಿಡದ ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಧೊಪ್ಪನೆ ಬಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲೆಯೇ ಅವನನ್ನೇ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದ ಕಲ್ಲನು ಗಿಡದಡಿಗೆ ನಿಂತು ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ತನ್ನೆದುರಿಗೆ ಧೊಪ್ಪನೆ ಬಿದ್ದುದರ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿ ಹೆದರಿದನು. ಹಿಂದುಗಡೆ ಬಸ್ಯಾ ಎಂಬುದನ್ನರಿತು, ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಗಾಳಿ ಹಾಕತೊಡಗಿದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗದೇ ಮಲಗಿಕೊಂಡಲ್ಲೆಯೇ ಕಲ್ಲನ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

ಬ :— ಏ, ಕಲ್ಲ! ನೀ ಇದನ್ನ ನೋಡಿದೇನ? ಅಲ್ಲದಾವಲ್ಲೋ!

ಅ.....ಅ ಮನಿ ಅದಾವಲ್ಲ! ಯಾರ ಮನೆಗಳವು? ಅಲ್ಲವಾ ಕಲ್ಲ! ಈಟ ದಿನ ಕಾಣತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಗಲ್ಲಿಂದ ಬಂದವು? ಅಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣತಾವು! ಮೇಲೆ ನೋಡು ಚಕ್ರ ಹ್ಯಾಂಗ ತಿರಗತಾವು!

ಕಲ್ಲ:— ಅವ ನೋಡು ನಮ್ಮ ಗಂಟಲಿಗೆ ಗಾಣಾ ಹಾಕೋವು! ನಿಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲೇನ? ಛೇ! ತಿರಿತಿನನ್ನ ನಮ್ಮದೆಲ್ಲ! ಗುಡಚಾಪಿ ಕಿತ್ತ ಬೀಕಿನ್ನ. ಇನ್ನೀರ ಫಜೂತಿ ಹರಕಾಗತ್ತೆತಿ.

ಬ:—ಯಾರವ ನಮ್ಮ ಫಜೂತಿಹರಕ ವಾಡಾವ? ನೋಡೇ ಬಿಟ್ಟೇನ ಬಂದ ಕೈ! ನಂಗ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತಂದ್ರ ಯಾರ ಶಿವ ಬಂದ್ರೂ ನಾ ಕೇಳಾವಲ್ಲ? (ಹೀಗೆ ನುಡಿಯುತ್ತ ಬಿಟ್ಟೇ ಹುರುಪಿನಿಂದೆದ್ದು ಕುಳಿತನು.)

ಕಲ್ಲ:— ಬರೇ ಬಾಯಿಬಡಾಯಿ! ಈಗ ನೋಡಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಿ ನೋಡ, ನಮ್ಮ ಮುರುಕ ಗುಡಿಸಲ ನೋಡ. ಈಗೇನು ಮಾಡತೀ? ಹೀಗ ಮೆತ್ತನ್ನವರು ಕಂಡರ! ಎಷ್ಟುನ ಕೂಡ ಹೋದ ಸವಾರ, ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಬಂಗಾರ ತರಾಕ ಹೋಗ್ಗಾನ ಈಟ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ, ಈ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅವ ಬರೋ ಹಾದ್ಯಾಗ ಕೂತಾರ ನೋಡ! ಹಳ್ಳದ ದಂಡ್ಯಾಗಿನ ಕಳ್ಳರಂಗ— ಇನ್ನೂ ನೋಡ ವೋಚಾ ಮುಂದ! ನಮ್ಮ ಎಷ್ಟು ಭೋಳೆಶಂಕನ, ಮಬ್ಬು ಬೀಳತಾನ ತಿರಿತು! ನಮಗೇನಾರ ತರತಾನಂದೇನು? ಬರೇ ಹೇಳೋದಷ್ಟು! ಕಳ್ಳರನ್ನ ತಪ್ಪಿಸಿ ಸವಾರನ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಸಗೊಂಡು ಬರಬೇಕ ಹೌದಲ್ಲೋ? ಇದೆಂದಾರ ಅದೀತ! ಬಿಟ್ಟಾರ ಕಳ್ಳರು, ಎಲ್ಲಾ ಕಸಕೊಂಡು ಬಡದ ಕಳಸತಾ! ಇದಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲಕ್ಕ ಬರತಾರ ನೋಡತೀರ ನೀ, ನಾ ಹೇಳಿದ್ದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದೀ!

ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮಲ್ಲನು:— 'ಕಲ್ಲ! ಯಾರೋ ಬಂದಾರ ಬಾ.'

ಕಲ್ಲ:— ಯಾರ ಬಂದಾರವಾ ಮತ್ತೆ? ಯಾತಕ್ಕಂತ?

ಮಲ್ಲ:— ಮೊನ್ನೆ ಯುಗಾದಿ ಮುಂದ ಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲ ಅವರು; ಗುಡಿಸಲಾ ರೂಡಿಸೋದಕ್ಕಂತ.

ಕಲ್ಲ:— 'ಬಸ್ಯಾ ಕೇಳ! ಕೇಳ!'— ಎನ್ನತ್ತ ಎದ್ದು ನಡೆದನು ಅವನ ಹಿಂದಿದೆ ಬಸ್ಯಾ, ಮಲ್ಲ ಅವರೂ ನಡೆದರು.

೬

ಇಳಿಹೊತ್ತು. ಅಸ್ತಾಚಲದ ಕಡೆಗೆ ಒಲಿದ ಸೂರ್ಯನು ತಾನು ಬೆಳಗಿದ ಲೋಕವನ್ನು ಪುನಃ ನೋಡಬೇಕೆಂಬಾಶೆಯಿಂದ ಮುಖ ತಿರುವಿದನೋ ಎಂಬಂತೆ ಸೂರ್ಯನು ಆಕಾಶಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಲೋಕಪ್ರಿಯನಾದ್ದರಿಂದ, ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಜಗವನ್ನು ಆಗಲುವ ಸ್ವಸಂಗ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ದುಃಖಿತನಾಗಿ, ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ಕೆಂಪು ಛಾಯೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವನಂತೆ ರವಿಯು ಕಣ್ಣೋಚರನಾಗಿದ್ದನು. ಅಥವಾ ತಾನಗಲಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ನಿಶಾಚರರು ಲೋಕ ಕಂಟಕರಂತೆ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗವನ್ನು ಪೀಡಿಸುವರೋ ಎಂದು ಬಗೆದು, ಆ ನೀಚ ವರ್ಗವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಿಡಿಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೆಂಪು ವರ್ಣದವನಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೆಲವು ವೇಳೆಯ ತರುವಾಯ ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಾಚಲದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗುವದಕ್ಕೂ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸವಾರನು ಕಂಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕೂ ಸಮಾಪೇಶವಾಯಿತು. ಹಕ್ಕಿಪಕ್ಕಿಗಳು ಕಿಲಿಕಿಲಿ ಕುಲುಕುಲು ಎಂದು ಆನಂದದಿಂದ ಚೀರುತ್ತ ತಮ್ಮ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮುಂಜಾವಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯ ವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿ ಸ್ನಾನದಿಂದ ಶುಚಿಭೂತರಾದ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ದನಕರುಗಳನ್ನು ಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮನೆಯ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸವಾರನು ಉತ್ತರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಗಿದ್ದನು. ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡುವನೋ, ಉತ್ತರಧ್ರುವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ಒಳ್ಳೇ ವೇಗದಿಂದ ಸವಾರನು ಸಾಗಿದ್ದನು. ಮುನಿಯು ಸೂಚಿಸಿದ ಗಂವ್ಡರವು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದೂರವಿದೆ ಎಂಬ ಚಿಂತೆ; ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹವ್ಯಾಸ; ಹೀಗಾಗಿ ಸವಾರನು ಮನದೊಳಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ಮಾರ್ಗಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಲೋಕದೊಳಗೆ ಹೊಳೆಯ ಮಾಲಕರಂಥವರು ಎಷ್ಟು ಜನರಿರುವರೋ, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗುವರೋ, ಏನೇನು ಎಡರುಗಳು ಬರುವವೋ- ಎಂಬ ವಿಚಾರವೇ ವಿಚಾರ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಂಗಾಳಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೈಗೆ ಸೋಂಕಹತ್ತಿತು. ಬರಬರುತ್ತ ಗಾಳಿಯು ಒಹಳೇ ತಣ್ಣ

ಗಾಯಿತು. ನೀರಿನ ಹನಿಗಳು ಗಾಳಿಯಗುಂಟೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಸವಾರನು ಅಶ್ವರ್ಯದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮುಖವೆತ್ತುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೋಲಮಿಂಚು ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿತು. ಕೆಂಪಗೆ ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಳಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಎಳೆದಂತಾಯಿತು. ಸವಾರನು ಮೋರೆಯನ್ನು ಕೈಗಳಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡನು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ, ಪ್ರಚಂಡ ಭೂಪ್ರದೇಶವು ನೀಚರ ತಾವದಿಂದ ಪ್ರಕೋಪಿಸಿ ಸ್ಫೋಟವಾಯಿತೋ, ಗಗನಮಂಡಲವು ಸಿಡಿಯು ಒಡೆಯಿತೋ ಎಂಬಂತೆ, ಒಂದೇ ಸವನೆ ಕಡ್‌ಕಡ್‌ಖಡಲೆಂದು ಸಿಡಿಲು ಅರ್ಭಟಿಸಿತು. ಆ ಸಪ್ಪಳವನ್ನು ಕೇಳಿ ಯಾರು ಬದುಕ್ಕಾರು ? ಸವಾರನು ಮಾತ್ರ ಎದೆಗುಂದಲಿಲ್ಲ. ನೀಲವರ್ಣದ ಅಕಾಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಕವು ಮೋಡಗಳು ಮುಸುಕಿದ್ದವು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೊಳೆಯುವ ಮಿಂಚಿನ ಛಾಯೆಯೇ ಛಾಯೆ. ದಿಕ್ಕುಗಳು ತಿಳಿಯದಾದವು. ಗಗನಮಾರ್ಗವೆಲ್ಲ ಭಯಂಕರ ರೂಪು ಗೊಂಡಿತ್ತು. ಮೇಲೆ ಮೋಡ ಮಿಂಚುಗಳ ಅರ್ಭಟೆ, ಕೆಳಗೆ ಕಣ್ಣೊಡೆಯುವ ಕಾಳ್ಗತ್ತಲೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಗಾಳಿಯು ಬಿರುಗಾಳಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮಳೆಯ ಹನಿಗಳು ಬಾಣಗಳಂತೆ ವೈಗೆ ತಾಕುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಹೃದಯದ್ರಾವಕವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಅನಾಮಶೇಷರಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸವಾರನು ತನ್ನ ಕುಲದೇವತೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಧೈರ್ಯದಿಂದ ತನ್ನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದನು. ಕುದುರೆಯಾದರೂ ಯಾವದಕ್ಕೂ ತೆದರದಾಗಿತ್ತು. ಮನೋವೇಗವನ್ನು ಕೂಡ ಮೀರಿ, ಸವಾರನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಒಯ್ಯಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಳೆ ಬೆಳಗಾಗುವದರೊಳಗೆ ಗಂವ್ಡರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸ ತಡವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲೆಯೇ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಹಗಲು ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಲೆತ್ತಿಸಿದರೆ ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಳೆ ಮಂಗಳವಾರವಿದ್ದು ಡರಿಂದ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈಗೂಡುವದೆಂಬದು ಅವನಿಗೆ ಅರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಅಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸವಾರನು ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದನು. ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಬಳಲಿದರೂ ಈ ವರೆಗೆ ತಾಳಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಈಗ ಮಾತ್ರ ತಡೆಯುವದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೈಮೀರಿ

ಹೋಯಿತು. ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದು ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ವಿಶ್ರಮಿಸಿ ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಬೆಳಗಾಗುವದ ರೊಳಗೆ ಗಂವ್ಡರಕ್ಕೆ ಕೋಗುವದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆಗ ರಾತ್ರಿ ಸುವಾರು ೧೨ ಗಂಟೆ ಆಗಿತ್ತು. ಇತ್ತ ಕ್ಷುಧಾಪೀಡೆ, ಅತ್ತ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ, ಮೇಲೆ ಮಳೆಗಾಳಿಗಳ ಹೊಡತ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ, ಹೀಗಾಗಿ ಸವಾರನು ಒಳ್ಳೇ ಪೇಚಾಟದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದನು. ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ವಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು ? ಇಗವೆಲ್ಲ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಗಾಢನಿದ್ರೆಗೊಳ ಗಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಕುಲದೇವತೆಯೂ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮುನಿಯೂ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕುದುರೆಯು ತನ್ನ ಸಂಕಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನಕವಾಯಿತು. ಮುನಿಯು ಸೂಚಿಸಿದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕುದುರೆಯು ಕಿವಿಯಿಲ್ಲ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಇಳಿಯುತ್ತ ಕಪಟೆಗೊಂದು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಸವಾರನು ಕುದುರೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದನು. ಮುಂದೇನು ವಿಚಾರವೆನ್ನು ವಷ್ಟರಲ್ಲೆ ಬದಿಗೊಂದು ಗುಡಿಸಲು ಕಾಣಿಸಿತು. ಸವಾರನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೊಪ್ಪನೆ ತೊಯ್ದು ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ಗುಡಿಸಲದಲ್ಲಿದ್ದ ನಾರಿನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಗಾಳಿಯು ಸಣ್ಣಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕುದುರೆಯು ಗುಡಿಸಲಿನ ಎದುರಿಗಿರುವ ಪೇರಲಗಿಡದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ಅದರ ಹಣೆಯಿಂದ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಬೆಳಕು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಪೇರಲಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವದಕ್ಕೊಂದು ಸವಾರನು ಗಿಡದ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಕ್ವವಾದ ಪೇರಲಹಣ್ಣುಗಳು ಗಿಡದ ತುಂಬ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿ-ಗಣ್ಣುಗಳು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಸವಾರನು ಹಿಗ್ಗಿದನು. ತಾನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವು ನೆರವೇರಿತೆಂದು ಂಳಿದನು. ಇನ್ನು ತೀವ್ರವೆ ಹಣ್ಣು-ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ತನ್ನ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಗೆದು ಪೇರಲ ಟೊಂಗೆಯನ್ನು ಎಡಗೈಯಿಂದ ಹಿಡಿಯಲನುವಾದನು. ಅಕ್ಷಣವೇ ಅವನ ಮುಂಗೈ ಕಡಿದು ನೆಲಕ್ಕೆ

ಬಿದ್ದಿತು. ರಕ್ತವು ಧಾರೆಗಟ್ಟಿ ಹರಿಯತೊಡಗಿತು. ಸವಾರನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆದರಿದನು. ಕುದುರೆಯ ಕಾಲುಗಳು ಕಡಿದು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಸವಾರನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹಿರಿದು ತೆಗೆದನು. ಆ ಪರ್ವತವನ್ನೇ ಉರುಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದನು. 'ಈ ಪರಿ ಪೀಡಿಸುವವರಾರು?' ಎಂಬದನ್ನು ಅರಿತು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮೂಲ ನಾಶ ಮಾಡುವನೆಂದು ಕೋಪಾಂಗಿಯಿಂದ ತಪ್ಪನಾದನು. ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ರುದ್ರನಂತೆ ಅವನ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಮೇಲೆ ಕೇಳುವದೇನು? ಏನಾದೀತು ಏನಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ? ಕರವಾಳವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಝಳಪಿಸಿದನು; ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಹಿದನು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿದನು. ಬರೀ ಆಕಾಶ!

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪರ್ವತದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಸಪ್ತಳವಾದಂತೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಸವಾರನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಗಿನೋಡಿದನು. ಅಬ್ಬಬ್ಬ! ಸಾವಿರಾರು ಭೂತಪಿಶಾಚಿಗಳ ಕೂಟ ನೆರವೇರಿತ್ತು. ಅಕರಾಳ ವಿಕರಾಳ ಭೂತಗಳು; ಕೆಲವಕ್ಕೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಲುಗಳು. ಕೆಲವುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಗಳು ಮೊಡ್ಡ ದಿನ್ನೆಗಳ ಸರಿಹೋಲುತ್ತಿದ್ದವು; ಮೈತುಂಬ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಭೂಮಿಯಷ್ಟು ದ್ದವಾದ ಕರೇ ಕೂದಲುಗಳು ತಲೆತುಂಬ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು. ರುಂಡ ಮಾಲೆಗಳಂತೂ ಎಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸೂರೆಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಭುಗ್ಗೆಂದು ರಿವ ಅಗ್ನಿಚ್ಛಾಲೆಯು. ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಭೂತಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಆಭಟಿಸುತ್ತ, ಚೀರುತ್ತ ಕೇಕೇ ಳೊಡೆಯುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದವು; ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಚ್ಛಾಲೆಯನ್ನು ನುಂಗುವದಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸುವವು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಬೆಗಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುವವು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಚ್ಛಾಲೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ನೊಂದಿಸುವವು. ಪರಿದು ಹೋಗುವ ನದಿ, ಹಳ್ಳಗಳನ್ನೇ ಹಿಡಿದುತಂದು ಕುಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸುರುವುತಿದ್ದವು. ಮತ್ತೆ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪುಟವಾಡುವವು; ಹೀಗೆ ಮನಬಂದಂತೆ ರಣಕ್ರೀಡೆಯಾಡುವದನ್ನು ಸವಾರನು ನೋಡಿ ಎದೆಯೊಡಕೊಂಡನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದನು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಸವಾರನು ಸರ್ರನೇ ಗುಡ್ಡದತುದಿಯಿಂದ ಇರೆದು ಚಾರುತ್ತ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದನು. ಅವನ ಕೊರಳಲ್ಲಿರುವ

ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಅಗ್ನಿಯು ಕೂಡಲೇ ಶಾಂತವಾಯಿತು. ಪಿಶಾಚಿಗಳ ಕೋಪವು ಪ್ರಕೋಪವಾಯಿತು.

‘ಯಾರವರು? ಹೊಡೆಯಿರಿ! ತಲೆ ಕಡಿಯಿರಿ! ಬಿಡಬೇಡಿರಿ! ಬರ್ಚಿಯಿಂದ ತಿವಿಯಿರಿ! ಚಂಡ ಹಾರಿಸಿರಿ! ನಮ್ಮ ಗಿಡದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದವನಿವನು! ಬಿಡಬೇಡಿರಿ! ರಕ್ತವನ್ನು ಕುಡಿಯಿರಿ! ನರಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯಿರಿ! ಆರೆ ಡಾರ್! ಹೋ!! ಹೋ!!!’ ಎಂದು ಬೊಬ್ಬಿರಿದು ಕೂಗಿಟ್ಟವು. ಒಂದು ಹಿರಿಯ ಭೂತವು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಉಳಿದ ಪಿಶಾಚಿಗಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರಿಸಿ, ಕುಂಡಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಬಿದ್ದಿದೆಯೆಂದು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿತು. ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಗೊಂಬೆಯು ಮಾತ್ರ ಕೈಗೆ ಹತ್ತಿತು. ಆ ಗೊಂಬೆಯನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುವಿ ನೋಡಿತು, ತಲೆಗೊಂದು ಪೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿತು, ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೂರಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಮೇಲೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ಗೊಂಬೆಯು ಸಳ್ಳನೆ ಬಂದು ಆ ಭೂತದ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನೇ ಹಿಡಿಯಿತು. ಭೂತವು ಚಿಟ್ಟೆಂದು ಚೀರಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಅದರ ದನಿ ಕೇಳಿ ಉಳಿದ ಭೂತಗಳೆಲ್ಲ ಹೆದರಿ ದಿಕ್ಕಾವಾಲಾಗಿ ಓಡಿಹೋದವು.

‘ಬಿಡೋ ಮಾರಾಯ! ತಪ್ಪಾಯಿತು ಬಿಡು! ಜೀವದಾಸ ಕೊಡು’ ಎಂದು ಭೂತವು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೀಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಗೊಂಬೆಯು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಸವಾರನ ರೂಪ ತಾಳಿತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಭೂತವು ನಾಪಾಸ್ವಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ತಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು ಗಲ್ಲಗಲ್ಲ ಬಡೆದುಕೊಂಡು ಮುಖ ತಗ್ಗಿಸಿತು. ಆಗ್ಗೆ ಸವಾರನು ಅದರ ಪೂರ್ವಚರಿತೆಯನ್ನರಿತು, ಭೂತರೂಪೀ ಮನುಷ್ಯನ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದನು.

‘ಏ ಪಿಶಾಚಿ! ಬಿಡು ನಿನ್ನಾಶೆಯನ್ನು! ಗಡ್ಡೆಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ನೀನೊಬ್ಬನೇ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದೆಣಿಸಿದಿಯಾ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿನ್ನ ಗತಿ ಹೀಗಾಗಿದೆ! ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ತಿನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಬಿಡು! ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿದೀತು! ಅಶಾಭೂತ ಬಡೆದೀತು! ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಬಳಲಿ ಬಂದರೆ ಒಂದು ಪೇರಲ ಹಣ್ಣು ಸಿಗದಂತೆ ಮಾಡಿದಿಯಾ? ನನ್ನ ಮುಂಗೈಯನ್ನು ಕಡೆದು ಚೆಲ್ಲಿದಿಯಾ? ಪಾಪಿ! ಇಕೋ ಈಗ ಹೇಗಾಯಿತು!

ಅಗೋ ಅತ್ತ ನೋಡು ! ಕಣ್ಣೆರೆ ! ಅನೇಕ ಉರುಗಳು ಹಸಿವೆಯ ಉರಿಯಲ್ಲಿ ಭಗ್ನೆಂದು ಉರಿಯುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡು ! ಅದನ್ನು ನೋದಿಸಲು ನೀರಲ ಹಣ್ಣಿನ ರಸವನ್ನಾದರೂ ಒಯ್ಯುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಿಯಾ ? ಕಣ್ಣೆರೆ ಕಂಡು ಉರಿಯನ್ನು ಆರಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ? ದುರಾತ್ಮಾ ! ಇಕೋ, ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಅದರ ರುಳವು ! ಅನುಭೋಗಿಸು ! ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಶರಣು ಹೋಗು !' ಎಂದು ಗದ್ದರಿಸಿ ಬಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಆ ಭೂತಪ್ರಾಣಿಯ ಮೇಲೆ ಎಸೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅನುವಾದನು. ಅದನ್ನರಿತು ಪಿಶಾಚಿಯು ಭೋವನೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಹೊರಕಾಡಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಸವಾರನು ಅದನ್ನು ಸಂತೈಸಿ, ಅದರ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟನು. ಕೂಡಲೆ ಪರ್ವತದ ಮೇಲಿಂದ ನಾನಾತೆರದ ಹಣ್ಣುಗಳೂ ಗಡ್ಡೆಗಳೂ ತೆರಪಿಲ್ಲದೆ ಉರುಳಿ ಬೀಳಹತ್ತಿದವು. ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಹತ್ತಿದವು. ಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ಉರಿಯು ಶಾಂತಪಾಯಿತು. ಸವಾರನ ಮುಂಗೈಯು ಮೊದಲಿದ್ದಂತಾಯಿತು. ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕುದುರೆಯು ಓಡಿ ಬಂತು, ಇನ್ನು ತಡ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಸವಾರನು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಚಿಪ್ಪರಿಸಿ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಪೇರಲಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿದನು. 'ಜಯ ಮಾಂಕಾಳಿ ಜಯ !' ಎಂದು ಘೋಷ ಮಾಡಿ ಲಗಾಮ ಜಗ್ಗುವದಕ್ಕೂ ಮೊದಲನೇ ಸಲ ಕೋಳಿ ಕೂಗುವದಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾಯಿತು.

೭

ವಿಶಾಲವಾದ ಭೂಮಿ. ಅಪಾರವಾದ ಆಕಾಶ. ಅದ್ಭುತವಾದ ಕಾಡು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾಡುಗಳಿದ್ದರೂ ಒಂದನ್ನೊಂದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅದರೆ ಈ ಕಾಡು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಯಾರಿಗೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲ. ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಡು. ಸುತ್ತಲೂ ಪ್ರಜ್ಜುಲಿಸುವ ಜ್ವಾಲಾಜಾಲವು ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ದಕ್ಕುರಿಯನ್ನು ಮೀರಿತ್ತು. ಮುಗಿಲನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಂತಹ ಎತ್ತರವಾದ ಮರಗಳು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು. ಅನೇಕ ಕ್ರೂರಮೃಗಗಳು ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಕಾಡಿನೊಳಗೆ

ಹೋಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಹಗಲೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಜ್ವಾಲೆಯ ಭಯ. ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ಕಾಡುವ್ಯಾಗಗಳ ಅಭ್ಯಂತರಿ. ಇದರಿಂದ ಅರಣ್ಯವು ಭಯಂಕರ ಸ್ವರೂಪ ಗೊಂಡಿತ್ತು. ಇದೇ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚೆಟ್ಟು ಬಂಗಾರವಿದೆಯೆಂಬ ವದಂತಿ. ಬಚ್ಚೆಟ್ಟದನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ದುಃಸ್ವಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲದೇ ಅಸಾಧ್ಯ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಳಗೆ ಧುಮುಕಿ, ಬೆಳಗಿನ ವರೆಗೆ ಬೇವದಿಂದ ಅಡಗಿ ಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಸಂಕಟಗಳು. ದಟ್ಟಾಗಿ ಬೆಳದ ಮರಗಳು. ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನಾತೆರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂವ್ವರವು. ಅದರ ಸುತ್ತಲು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಕಟ್ಟುವ ಕಾವಲು. ಇದಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಲಂಡ ಬಾಲದ ನಾಯಿಯು ಆ ಗಂವ್ವರದ ಜಾಗಲ ಮುಂದೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವುದು. ಜಾತಿಯಿಂದ ನಾಯಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಪಶುವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಕ್ರೂರ ಗುಣಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಗಂವ್ವರದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಎಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ಅದಕ್ಕೆ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕಟುಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಭೂಕಂಪವುಂಟಾಗಿ ಸ್ಪೋಟವಾಗಲು, ಭೂತಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಬಂಗಾರವು ಹರಿದು ಬಂದು, ಬಟ್ಟುಗೊಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ರಾಶಿಯಾಗಿ ಹೊರಬಿದ್ದಿತು. ಆಗ ದೇವದುಂದುಭಿಗಳು ಲೋಕದೊಳಗೆ ಮೊಳಗಿದವು. ಜಗವೆಲ್ಲ ಆನಂದನಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು. 'ದೇವರು ಸತ್ಯ' ಎಂಬುದು ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು. 'ಬಂಗಾರ' ಶ್ರವಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಹಸಿವೆ ನೀರಡಿಕೆಗಳು ತಗ್ಗಿದವು. 'ರಾಶಿರಾಶಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದೆ' ಎಂಬದನ್ನು ಅರಿತು, ಕೈಕಾಲುಗಳು ಬಲಗೊಂಡವು. ಯಾವ ದಾದರೊಂದು ದಿವಸ ಹೋಗಿ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂಗಾರವನ್ನು ಬಳಕೊಂಡು ಬಂದರಾಯಿತೆಂದು ಜನಮನ ತಣಿದಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಆ ಗಂವ್ವರದ ಮೇಲೆ ನಾಯಿಯು ತನ್ನ ಛತ್ತರಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಿತು. ಬರಬರುತ್ತ ತನ್ನದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಅರಿಗೂ ಅರಿಯದಂತೆ, ಅರಿಗೂ ಸಿಗದಂತೆ, ಅರಿಗೂ ಹತ್ತರ ಬರಗೊಡದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಅನೇಕರು ಬಂದು, ದೂರ ನಿಂತು ನೋಡಿ

ಹೋದರು. ನಾಯಿಯು ಅವರನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಹೆದರಿಸುತ್ತ ನಾನಾ ತೆರದ ಬಾಧೆಗಳಿಗೀಡು ಮಾಡುತ್ತ, ಬಂಗಾರವನ್ನು ತನಗೇ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಯಾರೂ ಬರುವಂತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ನಾಯಿಯ ಶೂಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಸತ್ತರು; ಕೆಲವರು ನಾಯಿಯ ನಂಜಿನಿಂದ ಹುಚ್ಚೆದ್ದು ಓಡಿ ಹೋದರು; ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ನಾಯಿಯ ಕುಲವನ್ನು ಹಳಿದರು, ಶಪಿಸಿದರು, ಬಡಿಗೆಯನ್ನು ಬೀಸಿ ಬೆದರಿಸಿದರು, ಕಲ್ಲೆಸೆದರು. ಆದರೂ ನಾಯಿಯು ಅವರನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಬರಗೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಳಗಾಗಿ ಬಂಗಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಅವಾನುಷವಾದ ಅರಣ್ಯವೇ ಬೆಳೆಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರು ಹಿಂತೆಗೆದರು. ಯಾವ ಉಪಾಯದಿಂದಾದರೂ ಆ ನಾಯಿಯ ಬಾಲವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಲೆತ್ತಿ ಸಿದರು. ಯಾಕಂದರೆ ಬಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಜೀವವಿದೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ನಾಡೊಳಗೆ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ನಿರಾಶರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಣೆಬರಹವನ್ನೋ, ನಶಿಬವನ್ನೋ, ತಾವು ಗೃಹ ಪಾಪವನ್ನೋ ನೆನೆಸಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಹಳಿದುಕೊಂಡು, ಮತ್ತೆ ಪೂರ್ವದ ನಿರ್ಜೀವ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಕಾಲ ಕಳೆಯತೊಡಗಿದರು. ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ದೆವ್ವ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತೆಂದು ಬಗೆದು, ದೆವ್ವನನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಗರಿಸಿ, ಅದರ ಹಾವಳಿಗೆ ಬೇಸತ್ತು, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಓಡಿಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಗಾಳಿದೆವ್ವ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಸುಡುಗಾಡಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಸರಿ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಜರ! ಗಾಳಿದೆವ್ವನ ಸೂತ್ರ ನಾಯಿಯ ಬಾಲದಲ್ಲೆ. ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಕತ್ತಿ ಯಾರಲ್ಲೆ? ನಮ್ಮ ಸವಾರನಲ್ಲಿ! ಆದರೆ ಸವಾರನು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅರುಣೋದಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸವಾರನು ಅರಣ್ಯದ ಗಡಿ ದಾಟಿ ಒಳಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕೆಂಪು ಛಾಯೆ ಒಡಮೂಡಿದೆ. ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಅಡಗಿವೆ. ಹಕ್ಕಿಪಕ್ಕಿಗಳು ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಾನದಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಲಿವೆ. ಕಾಡೊಳಗಿನ ಕ್ರೂರ ಮೃಗಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗವಿಗಳನ್ನು ಸೇರತೊಡಗಿವೆ. ಶುಕಪಿಕ್ಕಗಳು ಆನಂದದಿಂದ ಹಾರಾಡುತ್ತಲಿವೆ. ಗುಟ್ಟಿಗಳು

ಜಲಾಶಯದ ದಂಗೆಗೆ ಕುಳಿತು ಮೈ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎಸೆವ ಹೊಂಡಗಳು, ಸರೋವರಗಳು, ಸುತ್ತಲೂ ಹಬ್ಬಿದ ಹೂವಿನ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸುಗಂಧ ಮಕರಂದವನ್ನು ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸೂರೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ನೀಲವರ್ಣದಂಬರವು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದೆ. ಅರೆಬೆಚ್ಚು ಗಾದ ನೀರು ಮುಂಜಾವಿನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತಹ ದಾಗಿದೆ. ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯ. ಸ್ನಾನೋಪಾಸನಕ್ಕೆಂದು ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಸಾಧುವುರುಷನು ತನ್ನ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ದಂಡೆಗಿರುವ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಹೊರಡಲು ದ್ಯುಕ್ತನಾದನು. ಹೊರಳಿದನು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಥಮ ಕಿರಣಭಾಯೆಯು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸಿತು. ಸರೋವರದ ನೀರು ಕಲಕಮಲಕವಾಗುತ್ತಿತು. ಕುದಿಯುವ ನೀರಿನಂತೆ, ಸಮುದ್ರದ ತೆರೆಗಳಂತೆ, ಧಡಧಡ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಯೋಗಿಯು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಿರುಸಗೆ ನಕ್ಕು, ಓಡಿಹೋಗಿ, ತನ್ನ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃತಕಯೋಗಾರೂಢನಾಗಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡನು.

ಇತ್ತ ಸರೋವರದ ನೀರು ಭರಾಟೆಯಿಂದ ಕಲಕುತ್ತಿದೆ. ನೀರು ಉಟಿಉಟಿದು ಬೀಳುವದು. ಕೆಲವು ನಿಮಿಷದ ತರುವಾಯ ಆನೆಗಡುತರವಾದ ಒಂದು ನೀರಿನ ತೆರೆಯು ಸರೋವರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿತು. ಇಸ್ಪತ್ತು ಘೂಟು ಎತ್ತರ ಹಾರಿ ಬಡೆದು ಅತ್ತಿತ್ತ ಚಿಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಯಿತು. ಅದರೊಳಗಿಂದ ಸ್ವನೆ ಸವಾರನು ತನ್ನ ಕುದುರೆಯೊಡನೆ ಹೊರಬಿದ್ದನು. ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಯಿತು. ಸುತ್ತಲೂ ಮೌನ ವಾತಾವರಣವುಂಟಾಯಿತು. ಗುಬ್ಬಿ ಕಾಗೆಗಳು ತಮ್ಮ ದನಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದವು. ಗಿಡಗಳು ಕೂಡ ಅಲುಗದಾದವು. ವನದೊಳಗಲ್ಲ ಸದ್ದು. ಒಂದು ಹುಳದ ಪಿಟ್ಟಿಂಬ ಶಬ್ದವು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ವನದ ಭವ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಮೌನಮುಖ ಮುದ್ರೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಸವಾರನು ಬಿರಗಾದನು. ಕುದುರೆಯನ್ನು ಒಂದು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಳೆದ ಎಳೆಹುಲ್ಲನ್ನು ಕಿತ್ತಿ ತಂದು ಅದರ ಮುಂದೆ ಚೆಲ್ಲಿದನು. ವನದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬಿಳೆದ ಮರಗಳನ್ನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡತೊಡಗಿದನು. “ಮುನಿಯು ಸೂಚಿ

ಸಿದ ಗಂವ್ವರವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದೇ? ಇಂತಹ ಭಯಂಕರವಾದ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಆಕಾಶವಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು! ಇರಲಿ, ಈಗ ಮುಂದೇನು ಮಾಡುವುದು?” ಎಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆಳಗಾದನು. ಕುದುರೆಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದನು. ಕುದುರೆಯು ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗಾಬರಿಯಾದನು. ಮುಂದೊ ಗೆದ ಹುಲ್ಲಿನ ಗುರುತು ಸಹ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹುಡುಕುವದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಸಡೆದನು. ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ಗುಡಿಸಲು ಕಂಡಿತು. ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಅಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾದನು. ‘ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಋಷಿಗಳಿರುವರೋ? ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿ ಬೇರೆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದೆನೋ? ಅಥವಾ ಮುನಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹದ್ದಿ ನೊಳಗೆ ಬಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿದರೋ? ತಮ್ಮ ತಪಃಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಡಗಿಸಿದರೋ? ಇನ್ನೇನು ಗತಿ? ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ? ಹಾರಿಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಕುದುರೆಯೂ ಇಲ್ಲ—’ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ತನ್ನ ಗುರುವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಆ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮುನಿಗೇ ಶರಣು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಗುಡಿಸಲದೊಳಹೊಕ್ಕನು. ಪದ್ಮಾಸನಸ್ಥ ನಾಗಿ ಮೌನ ಮುಖಮುದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಧುವುರೂಪನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಏನನ್ನೋ ಧ್ಯಾನಿಸುವವನಂತೆ ಕಾಳಿತಿಡ್ಡನು. ಸವಾರನು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ಸಾಧುವು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಣ್ಣೆರೆದು ‘ತಥಾಸ್ತು’ ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಹರಸಿ, “ ನೀನು ಯಾರು? ಇಲ್ಲಿಗೇಕೆ ಬಂದೆ?” ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದನು.

ಸವಾರನು:—“ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ತಿರುಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ನನ್ನ ಕುದುರೆಯು ಒಂದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ವಾಯವಾಯಿತು. ಅದು ಇರುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಹಳೇ ಉಪ ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಮುನಿಯು:—“ ನಿನ್ನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿನಗೆ ಸಿಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ, ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲದ ಹಿಂದಿನ ಮಾರ್ಗ ವಾಗಿ ಹೋಗು. ತಿರುಗಿ ನೋಡಬೇಡ. ಅಂದರೆ ನಿನಗೆ ಕುದುರೆ ಸಿಗ ಬಹುದು. ಮುಂದೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂವ್ವರವುಂಟು. ಅಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ

ಕುದುರೆಯು ಶೂಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊ. ಹಿಂದೆ ನೋಡಬೇಡ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪುನಃ ಧ್ಯಾನಸ್ಥನಾಗಿ ಕುಳಿತನು.

ಸವಾರನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಸಾಧುವು ಹೇಳಿದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ನಡೆದನು. ‘ಹಾ! ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ನಾನು ಬಂದದ್ದು ಸರಿಯಾಯಿತು. ಸಂಜೆಯಾಗುವದರೊಳಗೇ ಕೆಲಸ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು, ಬಂದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ತಿರುಗಿ ಗುರುವಿನೆಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು’ ವಿಚಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಎದುರಿಗೊಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಹಾಯ್ದನು. ಆಗ ಎಚ್ಚತ್ತು, ಕೈಯೊಳಗೆ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಡೆದನು. ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಹಾಯ್ದನು. ಅದನ್ನು ಕತ್ತಿಯ ಒಂದೇ ಹೊಡತದಿಂದ ಕೆಡವಿದನು. ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮರವು ಅಡ್ಡವಾಯಿತು. ಸವಾರನು ಕೋಪಗೊಂಡು, ಸ್ವತಿ ಹೆಜ್ಜೆಗೊಂದು ಮರವು ಅಡ್ಡವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಅರಿತು, ಒಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಬೀಸಿದನು. ಉದ್ದವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಮರಗಳೆಲ್ಲ ಬಿದ್ದುಹೋದವು. ಹಾಗೆಯೇ ಖಡ್ಗವನ್ನು ತಿರುಹುತ್ತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದನು. ದಾರಿಯು ಸರಳವಾಯಿತು. ದಟ್ಟಾಗಿದ್ದ ಅಡವಿಯೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಒಯಲಾಯಿತು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಗಂವ್ವರವು ಕಣ್ಣೋಚಿತವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಕುದುರೆಯು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲನ್ನು ನಾಯಿಯು ತನ್ನ ಶೂಲದ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೇ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದಿತ್ತು. ಕಾಲೊಳಗಿಂದ ರಕ್ತವು ಸೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಕುದುರೆಯು ಸವಾರನನ್ನು ಕಂಡು ಒಮ್ಮೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒದರಿತು. ಕುದುರೆಯ ಕಾಲನ್ನು ಬಿಡಲು ನಾಯಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸವಾರನನ್ನು ಕಂಡು ನಾಯಿಯು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಕುದುರೆಯ ಕಾಲಿನಿಂದ ತನ್ನ ಶೂಲಗಳನ್ನು ಹಿರಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅದು ಸಮರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸವಾರನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕುದುರೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದನು. ಕುದುರೆಯು ಕಾಲನ್ನು ಕೆದರಿತು. ಸವಾರನಿಗೆ ಮುನಿಯ ವಚನವು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹೊಳೆಯಿತು. ಆಕ್ಷಣವೇ ತನ್ನ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ನಾಯಿಯ ಬಾಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಹೊಡತದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿದನು.

ನಾಯಿಯು ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟಿತು. ತುಂಡಾಗಿ ಬಿದ್ದ ಬಾಲವು, ಸರ್ಪರೂಪವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಗಂವ್ವರಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಸವಾರನು ಆ ಕಾಳಸರ್ಪದ ಹೆಡೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಒಗೆದನು. ಆ ಹೆಡೆಯು ಹಾರಿ ಬಂದು ಸವಾರನ ಕೊರಳೊಳಗಿದ್ದ ಒಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಿ ಅದೃಶ್ಯವಾಯಿತು. ಸವಾರನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಉಳಿಯಿತು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಗಂವ್ವರಕ್ಕೆ ಒಗೆದನು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಗಳು ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗಿ ಬೀಳಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಅದ್ಭುತವಾದ ಗಂವ್ವರವು ನಿರ್ನಾಮವಾಯಿತು. ಕಲ್ಲುಗಳೆಲ್ಲ ಮಣ್ಣು ಪುಡಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದವು. ಕುದುರೆಯು ಆ ಮಣ್ಣು ಗುಂಪನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಕೆದರಿ ತೆಗೆಯಿತು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಸುವರ್ಣ ಪಾತ್ರೆಯು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಕಾಶವು ಕುಗ್ಗಿತು. ಸವಾರನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾಣದಂತಾದವು. ದೇವದುಂದುಭಿಗಳು ನೊಳಗಿದವು. ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಯು ಬಂಗಾರದ ಕೊಡವನ್ನು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸವಾರನನ್ನು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಗಗನವಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಗಿತು. ಇತ್ತ ಗುಡಿಸಲದೊಳಗಿನ ಸಾಧುವು ಮಾಯವಾದನು. ಗುಡಿಸಲವು ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಸರೋವರವು ಬತ್ತಿತು. ಅರಣ್ಯವೆಲ್ಲ ಹಾಳಾಯಿತು. ಅರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಸರ್ಪ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರಹೋಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ಹಾರಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸವಾರನನ್ನು ಕಂಡು ಅನೇಕರು ಅವನನ್ನು ತಪ್ಪಿಯಬೀಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅನೇಕ ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು.

೮

ಇತ್ತ! ಕಲ್ಲ, ಮಲ್ಲ, ನಿಂಗ ಅವರು ಅಜ್ಜನ ದಾರಿ ನೋಡುತ್ತ ಗುಡಿಸಲದ ಮುಂದೆ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಎರಡು ಸಂತೆ ಕಳೆದು ಹೋದರೂ ಅಜ್ಜನು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಬಹಳೇ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಹೊಲದಲ್ಲಿಯ ಹತ್ತಿರಕಟೆಗೆ, ಕೊಲಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದ್ದವು. ದನಕರುಗಳು ಸಾಹುಕಾರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೊಸದಾಗಿ ಹೊರಬಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಯಪಾತ್ರೆಯು ದೊರಕಿತ್ತು. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಮಾಡಿ ಅರೆಪೊಟ್ಟಿ ಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಹಾ ಯೋಗವು ಕಲ್ಲ ಮಲ್ಲರವರಿಗೆ ಒದಗಿಬಂದಿತ್ತು. ಅಜ್ಜನ ದಾರಿ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಬೇಸತ್ತಿದ್ದರು. ಅಜ್ಜನು ಬಂಗಾರ ತರುವದು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ಅವನು ಹೋದಂದಿನಿಂದ ಮಹಾನ ವಮಿಯ ಬಂಗಾರ ಸಿಗುವದು ಪರಾಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಎರಡು ದುಡ್ಡು ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಸುವವರಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಊರೊಳಗಂತೂ ಅದೇ ಎರಡು ದುಡ್ಡು ಸಿಂಗಲ್ ಚಹಾಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ವಶೋಮುಖಿಯಾಗಿ ಮಲ್ಲರ ಬಾಳೆ ಬಾಳೆಗೇಡಾಗಿತ್ತು! ಮಾಡುವದೇನು? ಅಜ್ಜನ ಮಾರ್ಗ ನಿರೀಕ್ಷಣ ಬಂದೇ! ಅವನು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಮನೆಯ ಆರಭಾರ ವನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ಮುದುಕನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ತಾವೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಗಿರಣಿ ಮುಂತಾದ ಯಂತ್ರಾಲಯದಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದರು. ವಾಪ! ಅಜ್ಜನು ಬಂಗಾರ ತರುತ್ತಾನೆಂಬದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಖದ ಕಾಲವು ಒದಗಿ ಬರುವದೆಂಬದನ್ನು ಅವರು ಕನಸುವನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. 'ರಾಗಿ ಬೀಸುವದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ'ವೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಅವರಿಗೆ ವೇದವಾಕ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಹೆಗಲಮೇಲಿನ ಕುಳೆದ ಬಾರು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳದ ಹೊರ್ತು ಮನೆ ಮುಟ್ಟಿದವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ಅವರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ, ಕಲ್ಪನಾತೀತವಾದ ಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಇರಲಿ! ಅಜ್ಜನು ತಿರುಗಿ ಬರುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೇನಾದರೂ ಅಪಘಾತ ಉಂಟಾಗಿರಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು. ಜಾತ್ರೆ ಮುಗಿದು ಹಳೆಯ ಮಾತಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದ

ಮೇಲೆ ಅಜ್ಜನ ಆಶೆ ತಪ್ಪಿದಂತಾಯಿತು. ಬಿಂಡು ಬಿತ್ತಾಸದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಕೂಡ ತಿರುಗಿ ಬಂದವು. 'ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಗುಡ ಜಾಪಿ ಕಿತ್ತಿ ಗುಳೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಎತ್ತಾಗಾದರೂ ಸುಡುಗಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ' ಎಂದು ಕಲ್ಲನು ಗುನುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಲ್ಲ, ನಿಂಗ ಅವರು ಕೆಳಗೆ ಮೋರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೆಲವನ್ನು ಕುಕ್ಕುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. 'ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ಈಗ ಮಧಾಸ್ವಕ್ಕೆ ಕೂಳಿಲ್ಲ, ಅದರ ವಿಚಾರವೇನು?' ಎಂದು ನಿಂಗ್ಯಾ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನುಡಿದನು.

ಕಲ್ಲ:— 'ಆ ಹೊಸ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕಾದರೂ ಹೋಗಿ ಪತ್ರೋಳಿ ಹುಡು ಕೋಣ ನಡೆಯಿರಿ. ಸಿಕ್ಕಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿತು. ನುಗ್ಗಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಬದನಿಕಾಯಿ ತುಂಬಾರ ಸಿಗತಾವ. ಏಳಿ ಹೋಗೋಣ. ಇನ್ನಾಕ ತಡ? ಗುಡಿಸಲದ ಆಶೆ ಬಿದ್ದಿ. ಆಶೆ ಮಹಾ ಕೆಟ್ಟ ನಿಮಗೊತ್ತಿಲ್ಲೇ? ಬಗವಂತ ಬೊಗ್ಯಾನ. 'ಆಸೆಯನುಳಿಯೆ ಲೇಸಕ್ಕುಂ' ಅಂತ.

ನಿಂಗ:— 'ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತದ ಜಿಡೋ, ಇಂತಾ ವೇದಾಂತ ನಮ್ಮಂದ ಹೇಳಬ್ಯಾಡ. ಆ ಬುದ್ಧಿಗೇಡಿ ಬಗವಂತಗೇನು ಗೊತ್ತು. ಬರೇ ಬೊಗ್ಯಾನ ತಿಳಿತು. ಯಾರೂ ಕಲೊಗಿದ್ದಿಲ್ಲವಗ, ಅದಕ್ಕು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ್ಲಂಗ ಬೊಗಳೋದ್ಲು?'

ಕಲ್ಲ:— 'ಮುಂದೇನ ಮಾಡಬೇಕಂತಿರಿ? ಮಾಡ್ರಿವಾ! ನಾ ಹೊರೆಟಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಚಟಕ್ಕನೆ ಎದ್ದು ಆ ದೊಡ್ಡ ಹೊಸ ಊರಿನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅತ್ತ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಸ್ಯಾ ಬಂದನು.

ಬಸ್ಯಾ:— ಕಲ್ಲ, ಎಜ್ಜ ಬಂದಾನೇನಿಲ್ಲಿ?

ಕಲ್ಲ:— ಹೂ ಬಂದಾನ! ಹಳ್ಳದ ದಂಡಿ ಹಿಡಿದೋಗ್ಯಾನ.

ಬ:— ಅದಕ್ಕು ಅಂದೆ! ಆ ಹೊಸೂರ ಮ್ಯಾಗ ನಾಳೆ ಬಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಕುದುರೆ ಸವಾರ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗತಾನಂತೆ. ಅದಕ್ಕು ನಮ್ಮಜ್ಜ ಬಂದಾನೇ ನಂತ ಕೇಳ್ತೆ. ನಾಳೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಊಟ ಅಂತ ಅಲ್ಲಿ. ಇವತ್ತು ಬಡಬಗ್ಗ ರಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡಿಸ್ಯಾರ! ನಡ್ರಿ! ಹುಡುಗರೂ ಅವರ್ನ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಣ್ಣಾಕ ಕುಂಡ್ರಿಸಿ ಬಂದೇನ. ನಾವೂ ಹೋಗೋಣ! ಇವತ್ತು, ನಾಳೆ,

ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಸವಾರನನ್ನು ನೋಡಿ, ಏನೇನ ಕತಿಯಾಗತೈತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಅವನ ಸಂಗಾತ ಬಂದಿದ್ದ ಕರಕೊಂಡ ಬರೋಣ ಸಂಜೆಗೆ. ಅನಕಾತ ಗುಡಿಸಲ ಹಂಗಾ ಇರಲಿ. ಹಿಂದುಗಡಸೇಕ ಕಿತ್ತೋಣಂತ!

(ಎಂದು ನೌಮ್ಲವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮಾನದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಹೊಸೂರ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದರು; ತಮ್ಮ ಕಂಬಳಿ ಕೋಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು.)

೯

ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಪಟ್ಟಣ. ಹೊಸ ಕಾಲದ ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಶೋಭೆ. ಎತ್ತರವಾದ ಮನೆಗಳು. ಸಾಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಕಲ್ಲಿನ ತಳಹದಿಯ ವೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದವು. ಮನೋವಿಕಾರಗಳು ಬರಹೋಗಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ತೋಟಗಳು, ಬೈಲುಗಳು, ಇಂದ್ರಭುವನವನ್ನು ಹಿಯಾಳಿಸುವಂತಹ ಜಗಜಗಿಸ ಪಟ್ಟಣವು. ಪಂಚರಂಗೀ ವಾತರಗಿತ್ತಿಗಳು, ತ್ರಿರಂಗೀ ತಾಪ್ರಪಟಗಳು ಊರ ತುಂಬ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಂದಿ ಸಂದಿಗೂ ಕೂಟ ಕೂಟಗೂ ಅಮಾನುಷ ಗಾಯನ, ವಿಲಾಸೀ ಕೃಷ್ಣನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ವೊದಲಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷಪದವಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ತಲೆಯ ವೇಲೆ ಗುಂಡಾಡಿಸುವದು ಈ ಹೊಸೂರಿನ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯ. ಅದರಲ್ಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರವೀಣತೆ. ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗಂತೂ ಒಳ್ಳೇ ಅದರದಿಂದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ವೊದಲು ಕೊಡುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಈ ಊರವರು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು. ಒಳ್ಳೇ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಸ್ವದೇಶ, ಸ್ವಜನಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಇಂತಹ ಊರೊಳಗೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡಪೂರ್ವ ಸಭಿಯಾಗುವದಿತ್ತು. ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ವೊದಲೇ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿ

ಸಿದ್ದರು. ಸಂಸಾರದ ಬಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು, ತೊಳಲಿ ಬಳಲಿ ಹಣ್ಣಾಗುತ್ತಿರುವ ನರರ ವಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಾಕ್ಯಾನಂದ ಕಳೆದು, ಶುಭ್ರವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಡಿಸಿ, 'ಮೋಕ್ಷ'ವೆಂಬ ಉಚ್ಚೇಪದವಿಯನ್ನು ಸುಲಭರೀತಿಯಿಂದ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವದೇ ಆ ಸಭೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಆಮಂತ್ರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕ್ಕೆ ಊರೊಳಗೆ ಕಲೆತರು. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಕ್ಕೆ ಎರಡು ತಾಸು ವೇಳೆ ಉಳಿದಿರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಸೇರುವದೆಂಬ ಸೂಚನೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಒಂದು ತಾಸು ತಡವಾಡಿ ಬಂದರು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳ ಕಿವಿ ಊದಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಗೋಣು ಹಾಕಿದರು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಸುಗುಸು ನಡೆದಿತ್ತು. ಸಭೆ ಸುರುವಾಯಿತು. ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳು ಎದ್ದು (ತಾವಾಗಿಯೇ ಸಭೆಯ ವತಿಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದಿದ್ದರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ, ಅನುಮೋದನೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ.) "ಸಭ್ಯಗೃಹಸ್ಥರೇ!" ಹಿಂದಿನಿಂದ 'ಸದ್ದು' ಎಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳಬಂತು— "ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ" (ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಭಗಿನಿಯರು ಏಳೆಂಟು ಜನ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಬಂಧುಗಳು ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಯಲೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳ ಭಾಷಣ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಳಗೆ ಕೂಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ತಾಸು ಬೇಕಾಯಿತು. ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳು ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ನುಡಿದು ಈ ಗದ್ದಲದಲ್ಲೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳು ಕಳೆದ ತರುವಾಯ ಭಾಷಣವು ಪುನಃ ಸುರುವಾಗಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲೆ, ನಾಲ್ಕೂಕಡೆಯಿಂದ ಹಿಂಡುಗಟ್ಟಿ ಜನರು ಬಂದು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಸುಗ್ಗಹತ್ತಿದರು. ಆಗ್ಗೆ ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆ ಮೀರಿ ಎರಡು ತಾಸಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು.

"ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರೇ! ಇವತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸಭಾ ಕರೆ ದಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬದು ತಮಗೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದಿದೆ;

ಅಂತ ನಾ ತಿಳಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗೇನದಲ್ಲಾ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏನು ಆಘಾತ ಬಂದೊದಗೇದ ಅದನ್ನ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ, ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲೇನು ಬಂದಾರ ಪರ ಸ್ಥಳದಿಂದ, ಅವರ ದೆಸೆಯಿಂದ, ಈಗ, ಇಲ್ಲಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಊರವರು ಕೂಡೇವಿ. ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಗ್ರಹಣ ಹಿಡಿದಾಗ್ಗೆ, ಜನರು ಜಪತಪಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಅವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಮಗೆ ಸುಖ. ಒಂದು ತರದ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿದಂತಾಗುವದು. ಕಾರ್ಯ ದರ್ಶಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈಗ ವೇಳೆ ಬಹಳಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲೆಯೇ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತರುವಾಯ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಮಾತಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ವೇಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಊರುಗಳಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ, ನಾನು ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳತೇನೆ, ನಾಳೆ ಸವಾರನು ಬರುವನು; ಅವನ ಕುದುರೆಯೂ ಬರುವ ದಿದೆ. ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೊಲಿಗೂ ಆ ಸವಾರನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಬೇಕಾದ ದ್ದನ್ನ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಚಿಂತೆ ಬೇಡ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈಗಿದ್ದಂತೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇದ್ದದ್ದು ನಾಳೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಠಿನ ಕಾಲ ಬಂದೀತು, ನೋಡ್ರಿ! ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ರಜೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತವರೇ ಮತ್ತೆ ಎದ್ದು, ಮುಂದೆ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಕಾಗದವನ್ನೋಡಿ, ‘ ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮೋಕ್ಷದಾತರೂ, ಒಳ್ಳೇ ಹಸ್ತಗುಣವುಳ್ಳವರೂ, ಕಾಯಿದೆ ಪಂಡಿತರೂ ಆದಂಥ ಶ್ರೀಯುತ ಕೊತ್ತಿ ಬೊಗಗಳಪ್ಪನವರು ಮಾತಾಡುವರು’ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ತರುವಾಯ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕೊತ್ತಿರಾಯರು ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಕಣ್ಣೊಳಗಿನ ಚಪ್ಪಾ, ತಲೆಯೊಳಗಿನ ಕರೇ ಕೂದಲುಗಳು

ಅವರ ಶುಭ್ರ ವಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಖರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿ, ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಬಲಗೈಯಿಟ್ಟು, ಮಾತಾಡಲನುವಾದರು—

‘ ಸಭ್ಯಗೃಹಸ್ಥರೆ! ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರೇ !! ನಾನು ಈಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಇಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ President - ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾಳೆ ಸವಾರನು ಬರುತ್ತಾನೆ, ಸಂಜೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ. ಆಗ್ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ವಿಶೇಷತಃ ಸಮೀಪದ ಊರವರು ತಪ್ಪದೇ ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ಬಂದು, ಸವಾರನು ತಂದಂಥ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವನ್ನು ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ, ” ಹೀಗೆಂದು ಕುಳಿತವರು ಮತ್ತೆ ಎದ್ದು— ‘ ಅಲ್ಲದೇ, ನಿಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಬಂದು ಠರಾವು ಇಡಬೇಕೆ’ಂದು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾನು ಓದುತ್ತೇನೆ—

“ ನಾವು ಈ ಹೊಸೂರಿನವರು ಸವಾರನಿಗೂ, ಅವನ ಕುದುರೆಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ವಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಬೇಡುವದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವನ್ನು, ಇಲ್ಲಿ ಬಂದವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿದ್ದಷ್ಟು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಬಂದು ಒಯ್ಯುವದಕ್ಕೂ, ಸವಾರನ ಸಂಗಡ ಮಾತಾಡುವದಕ್ಕೂ, ಕುದುರೆಯ ಜವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ನ್ಯಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ” ಎಂದು ಠರಾವನ್ನು ಓದಿ, ‘ ಈ ಠರಾವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೈತಟ್ಟಿ ಇದನ್ನು ಪಾಸ ಮಾಡುವಿಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ” ಚವ್ವಾಳೆ! “ ಇದು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಪಾಸಾಯಿತೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ ” ಎಂದು ಸಭಾಪತಿಗಳು ಕುರ್ಚಿಗೆ ಕೂತರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಶಯನು ನಡುವೆ ಎದ್ದು— ‘ ನನ್ನ ದೊಂದು ಸೂಚನೆ ಇದೆ ’ ಎಂದನು. ಉಳಿದವರು ಅವನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು— “ ಏನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೇಕೆ, ಅನೇಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ನಿಮ್ಮದೇ ಇದೆ ಎಲ್ಲ ” ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಮಹಾಶಯನು ‘ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಹಿಂಗ ದಲ್ಲ! ಈ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಯ ಜವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು

ವದು ಅಂತ ಬರದೀರಿ. ಆದರೆ ನೀವೇ ಹರೆದು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೀರೋ-ಅಥವಾ ನಾವೇ ಬಂದು ಹರಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೋ?' ಆ ವೇಳೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬಂತು.

‘ನಾವೇ ಬಂದು ಹರಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ಕುದುರೆಗೆ, ನೋವಾಗಬಹುದು. ಸ್ವತಿಯೊಬ್ಬರು ಬಂದು ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕೂದಲನ್ನು ಕಿತ್ತಿದರೆ, ಕುದುರೆ ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋಗಬಹುದು; ಅಥವಾ ನೋವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ಹಿಂದೆ ಬಂದವರನ್ನು ಒದ್ದು ಕೆಡವಬಹುದು; ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೋಗಿ ಬಂದಾದೀತು! ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವೇ ಅದರ ಬಾಲದ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಇಡಬೇಕು; ಅಂತ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಮಹಾಶಯನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಎಲ್ಲರೂ ನಗುತ್ತ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದರು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರು ‘ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ’ ಎಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಿದ್ದಿದರು. ‘ಈಗ ವೇಳೆ ಬಹಳಾದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿಯಿತು. ಉಳಿದವರು ನಾಳೆ ಸವಡು ಸಿಕ್ಕರೆ ಮಾತಾಡುವರು; ಇಲ್ಲವೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದು” ಎಂದು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರು ತಮ್ಮ ಸಮಾರೋಪಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಡೆದರು ಒದರುತ್ತ ಚೀರುತ್ತ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ‘ನಾಳೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಇದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು’ ಎಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳಬಂತು. ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೇಳಿಸದೇ, ‘ಎಸಂತ್ರಿ? ಎನದು?’ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಗದ್ದಲಾಟವೆದ್ದಿತು.

‘ನಾಳೆ ಐಯ್ಯು ಗಂಟೆಗೆ ಬರಬೇಕಂತೆ!’

‘ಎಲ್ಲಿಗೆ?’

‘ಇಲ್ಲಿಗೇ! ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಗೆ? ನಾಳೆ ಸವಾರ ಬರತಾನಂತೆ ಅದಕ್ಕು!’

‘ಹೀಂಗ! ಹಂಗಾರ ನಾವೂ ಬರೋಣ. ಎನದ ೫ ಕೈನು ಕೆಲಸ? ಎನ್ನಿಲ್ಲ! ಸಹಜ ಅಡ್ಡಾಡಿಕೋತ ಬಂದರಾಯಿತು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ. ಸವಾರ ಹ್ಯಾಂಗಿದ್ದಾನ ನೋಡೋಣ! ಬಹಳ ದೂರಿಂದ ಬರತಾನ ಕಾಣತ್ಯೆತಿ?’

‘ಹೌದು-ಹೌದು’ ಎನ್ನುತ್ತ ನಡೆದಿತ್ತು ಜನಮನರಾಶಿ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ—

೧೦

ಇಂದು ಶುಕ್ರವಾರ. ವೇಳೆ ಸುಮಾರು ಹಗಲು ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆ. ಊರ ತುಂಬ ಸುವರ್ಣಗೌರಿ ಪೂಜೆ. ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾತರದ ತೋರಣಗಳೂ ಕದಳೀಸ್ಥಂಭಗಳೂ ಸುಸ್ವಾಗತಪಟಗಳೂ ಮನುಷ್ಯನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕದಷ್ಟು ದೂರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಧೂಪ ಮೊದಲಾದ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಗಳ ವಾಸನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಹವೆಯು ನಾಸಿಕಾನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತ ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಊರುಗಳಿಂದ ಬಂದ ಜನರು ಸುವರ್ಣ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಆನಂದದಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಉತ್ಸುಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪೂಜಾರಿಯು ಗಂಟಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಂಗಳವಾದ್ಯವು ಆಕಾಶವನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಓಬ್ಬರ ಮಾತು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೇಳಸದಾಯಿತು. ವಾದ್ಯನಾಗರದಲ್ಲಿ ಜನಮನವು ತೇಲುತ್ತಿತ್ತು. ಸುವರ್ಣಗೌರಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿತ್ತುಂಬ ಕಂಡು, ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಅರ್ಪಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಇಂತಹ ಗೌರಿ ಪೂಜೆಯೇ ಪೂಜೆ! ಲೋಕಪಾವನೆ! ಲೋಕಚೀವದಾತೆ!! ಜಗನ್ನೋಹಿನಿ!! ಜಗತ್ರಾತೆ!!!!' ಎಂದು ಬಗೆ ಬಗೆಯಿಂದ ಆ ಹೊಸೂರ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವತೆಯನ್ನು ತುತಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಟಿಯಾಯಿತು. ಊಟದ ಹೊತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ಊಟದ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಸಾಗಿದರು. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪೂಜೆಯ ಪ್ರಸಾದತೀರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಲವಲೇಶಮಾತ್ರವೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

X X X X X X

ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ. ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಬೈಲು. ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಯಿಂದ ಜನರು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಿರುವರು. ಮುಖಚರ್ಯೆಯಿಂದ ಅದೇ ಊಟ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾನಪಟ್ಟಿ, ಸಿಗಾರೇಟುಗಳ ಹಾರಾಟ. ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿ ಆಕಾಶದ ಕಡೆಗೆ. ಸವಾರನು ಎತ್ತ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುವನೋ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ. ಸಿಗಾರೇಟಿನ ಹೊಗೆ ಮುಸುಕಿದ್ದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಹಾರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕೂಡ ಕಾಣದಂತಾದವು.

“ ಏ! ಯಾರವರು ? ಹೊಗೆ ಬಿಡಬ್ಯಾಡ್ತಿ! ಸವಾರ ಬಂದದ್ದು ಕಾಣೋ ದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಸೇದಿ ಬರಬಾರದ!” ಎಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಒಳ್ಳೇ ಉತ್ಸಾಹಿ ತರುಣಮುದುಕರು ಗುನುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೊಗೆಯು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಒಮ್ಮೆ ಸಿಗಾರೇಟಿನ ಹೊಗೆಯ ನೈಳೆದು, ಸವಾರನು ಬಂದನೋ ಎಂದು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮುಖ ಮಾಡಲು, ಹೊಗೆಯು, ಬಾಯಿ ಮೂಗುಗಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಅನೇಕರು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದರು. ‘ ಏನಪಾ ಅದು ? ಆಸಿರಿ ! ಆಸಿರಿ !! ನಾಕು ಹಿಂದಾ ಗಡೆ ಸೇದೀರಂತ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ! ಸವಾರ ಬರತಾನ ಇನತ್ತಾರ ಬಿಡ್ತಿ ಸೇದೋದು. ಅದಕ್ಕು ಹೀಂಗ ಆಗೇದರಿ ! ಅವರೇನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳತಾರ ! ಏನೇನೂ ತಿಳಿಯೋದಿಲ್ಲ, ” ಎಂದು ಬಗೆಬಗೆಯ ಜನರು ಬಗೆಬಗೆಯಿಂದ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಿಗಾರೇಟ ಸೇದುವವರು ‘ ಸವಾರ ಬಂದ್ರೇನಾ ಯಿತು. ಸಿಗಾರೇಟಿನ ಮೇಲೆ ಅವನದೇ ಚಿತ್ರವಿದೆ! ಅದಕ್ಕು ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ ? ’ ಎಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಜನನಿಂದೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟು ರೊಳಗೆ ಭರೈಂಬ ಸಪ್ಪುಳವು ಕೇಳಬಂತು. ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತವರು ಧಟ್ಟನೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಆಕಾಶದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ೫ ಗಂಟೆಗೆ ೧೦ ನಿಮಿಷ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಸವಾರನೇ ಬಂದನೆಂಬದು ಎಲ್ಲರ ಕಲ್ಪನೆ. ‘ ಎಲ್ಲಿ ? ಎಲ್ಲಿ ? ’ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಘಟಾಟೋಪ ನಡೆಯಿತು. ‘ ಎಲ್ಲೇನಪಾ ! ಸಪ್ಪಳನಕಾ ಆತು ! ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರತಾನೋ ಯಾರು ಬಲ್ಲರು ? ಇಂತಹ ದಿಕ್ಕು ಅಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ’

‘ ಅಕೋ ! ಅಕೋ !! ಅಲ್ಲಿ-ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದ ಕರ್ತುಗೆ. ಪಕ್ಷಿಹಂಗ ಕಾಣತದಲ್ಲ ಅದೇ ಇರಲಿಕ್ಕೆಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ೪ ಹರದಾರಿ ದೂರ ಇದ್ದಾನ. ಆದರೂ ಸಪ್ಪಳ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಕೇಳುತ್ತದ ನೋಡ್ತಿ ಆ ! ’

“ ಏನು ? ವಿಮಾನದ ಮ್ಯಾಲ ಬರತಾನ ಕಾಣ್ತದ ! ”

“ ಮತ್ತೆ ಕಾದರಿ ಮ್ಯಾಗ ಬರತಾನ ಅಂತಿದ್ರು ! ನಿನ್ನೆ ಸಭಾದಾಗ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ? ”

“ಅವರಿಗಾದರೂ ಏನು ಗೊತ್ತು. ಸವಾರ-ಅಂದ ಮ್ಯಾಲ, ಕುದರಿ ಇದ್ದೀತು ಅಂತ.”

“ಓಹೋ ಸಿಂಪಲ್ ಲಾಜಿಕ್ ಹಾ! ಹಾ!!” ಎಂದು ಅನೇಕ ತರಹದ ವಿಚಾರತರಂಗಗಳು ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು ಜನದಟ್ಟನೆಯೊಳಗೆ. ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ “ಬಂತು! ಬಂತು!! ಇಲ್ಲೆಯೇ ಬಂತು!!!” ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಯಲೊಳಗಿದ್ದ ಜನಗಳ ದೃಷ್ಟಿ ಸಥವನ್ನು ದಾಂಟಿ, ಒಂದು ವಿಮಾನವು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ನಿರಾಶರಾದರು. ‘ಅದು ಅಲ್ಪಿ! ಸವಾರಂದು ಹೀಂಗ ಇಲ್ಲ! ಅವಂದು-ಹೊಸ ಖೋರಾ ವಿಮಾನ. ಮೊನ್ನೆ ಯಾರೋ ದಾಸ ಕೊಟ್ಟಾರಂತ ಅವಂಗ, ಒಂದು ಊರಾಗ.’ ಹಂಗಾದ್ರ ಇದು ಅಲ್ಪವಾ? ಅದ್ಯಾಕು ಅದೇ ಹೌದು! ಮುಂದಿನ ಊರಿಗೆ ಕ್ಯಾಂಪ ಇದ್ರ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಚೇಂಜ್ ಆಗೇದೋ ಏನೋ? ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನಾರ ಕೇಳೋಣ ತಾರೇನಾ ದರೂ ಬಂದಿದೇನು ಅಂತ!’ ಎಂದು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ಹುಡುಕಾಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಬಯಲಿನ ಉತ್ತರ ಭಾಗಕ್ಕಿದ್ದ ಜನರು ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಓಡಹತ್ತಿದರು. ‘ಏನು? ಏನು? ಯಾಕ ಓಡತಾರ ಈ ಜನ?’

‘ಸವಾರ, ಆ ಮುಂದಿನ ಹೊಲದಾಗ ಬಂದಿಳದಾನಂತ! ಅದಕ್ಕು!’

‘ಹೀಂಗ? ಬಂದರ ಓಡಬೇಕ್ಯಾತಕ್ಕು? ಇಲ್ಲಿಗೇ ಕರಕೊಂಡು ಬರತಾರಲ್ಲ! ಯಾಕ ಸುಮ್ಮನೆ ಓಡಬೇಕು ಗದ್ದಲದಾಗ? ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು! ಗದ್ದಲಾರ ಕಡಿಮೆ ಆಗತದ. ಕೂಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬರತಾನ!’

‘ಹೋಗೋಣ ನಡ್ಡಿ, ಕೂತೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ವ್ಯಾಯಾಮಾರ ಆಗತದ.’ ‘ಇದನ ಊಟ ಆಗೇದ! ಯಾರ ಹೋಗಬೇಕ್ರವಾ ಅಟದೂರ! ಕೆಲಸಿಲ್ಲ-ಬಗಸಿಲ್ಲ. ಬಂದರ ನೋಡಿದ್ಯಾ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರ ಇಲ್ಲ. ಏನು ದೊಡ್ಡ ಮಾತಲ್ಲ. ರಗಡಸರೇ ನೋಡೇವ ಅವನ್ನ ಫೋಟೋದಾಗ!’ ಹೀಗೆಂದು ಕೆಲವು ೧೯೩೫ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ತರುಣರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಯಲೊಳಗೆ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟರು. ಕೆಲವರು ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೆ ನಾವಧಾನದಿಂದ ಸಾಗಿದ್ದರು. ಜನಸಂದಣಿ ಯೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯು ತರು

ವಾಯ ಮತ್ತೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವುಂಟಾಯಿತು. ಆಗ್ಗೆ ೫ ಕೈ ಮೀರಿತ್ತು. ಸವಾರನ ಸುದ್ದಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹೊಲದ ಕಡೆಗೆ ತೆರಳಿದ ಜನರು ತಿರುಗಿ ಬರಹತ್ತಿದ್ದರು. ' ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಘಾತವಾಯಿತು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸವಾರನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯ' ಎಂದು ಹೊಸೂರವರು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಂಗೊಳಿಸಿತು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಾಹನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ವಾಹನವೂ ವಸ್ತ್ರವೂ ಶುಭ್ರವರ್ಣವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿ ರಲಿಲ್ಲ. ಸಕಲರು ಅವನೇ ಸವಾರನೆಂದು ಬಗೆದರು. ಮುಖಗಳೆಲ್ಲ ಗಗನಕ್ಕೆ ಒಲಿದಿದ್ದವು. ಹೊಸೂರವರು ಕೈಮುಗಿದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ವಾಹನದ ಹೊಟ್ಟಿಯ ಕಡೆಗೇ ಅವರ ಲಕ್ಷ್ಯ. ಕೆಳ ಗಿಳಿದು ಒಂದು, ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇ ಕೆಂಬ ಅವರ ಕೈಸನ್ನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟಿತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸವಾರನು. ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಸರ್ಪದ ಹೆಜೆಯು, ಆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಯನ್ನು ಹೊಲದೊಳಗೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತು. ಅದನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದರ ದೆಶೆಯಿಂದ ಸವಾರನು ಹೊಲದೊಳಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದನು. ಅದಕ್ಕೇ ಆತ್ತ ಕಸೆಗೆ ಜನರು ಓಡಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪುವದರೊಳಗೇ ಸವಾ ರನು ಪೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಈಗ ಈ ಜನದಟ್ಟಣೆಯನ್ನೂ ಅವರೊಳಗಿನ ಕೆಲವರ ದೀನ ಮುಖಮುದ್ರೆಯನ್ನೂ ಕಂಡು, ಸವಾರನ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿ ನೀರಾಯಿತು. ' ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ತಡವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಅರ್ಧ ತಾಸು ತಡೆದು ಹೋಗಬೇಕೆ'ಂದು ಮನದೊಳಗೆ ಯೋಚಿ ಸಿದನು. ಅದರೆ ಕುದುರೆಯು ' ಬೇಡ 'ವೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆತ್ತ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡದೇ ಸವಾರನು ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಹಿರಿಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿದರು. ' ಸರ್ಪಿ ! ಸರ್ಪಿ !!' ಎಂದು ಸವಾರನಿ ಗೋಸ್ಕರ ಜನರನ್ನು ಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೊಸೂರವರ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಹಾರಾಟ, ಪರಲೂರವರ ವೋಕ್ಷದ ಗದ್ದಲಾಟಗಳಿದ್ದವು. ಪರಲೂರವರು ಒಂದು

ಗಳಿಗೆ, ಮೋಕ್ಷದ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆದರು. ಸವಾರನು ಪರವೂರವರ ಕಡೆಗೇ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸವಾರನ ಕುದುರೆಯು ಬಯಲಿನ ಒಂದು ಮೂಲೆಯೊಳಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕಲ್ಲ ಮಲ್ಲರವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿಳಿಯಿತು. ಮಲ್ಲ ಅವರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಸವಾರನಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದರು. ಕುದುರೆಯು ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ, ಎನೆಯಿಕ್ಕದೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ರೊಳಗೆ, ಜನರು ಬಂದು, ಕುದುರೆಯನ್ನು ಮುತ್ತಿದರು. ಸವಾರನ ಶಾಂಕ, ಗಂಭೀರಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಣ್ಣತುಂಬ ಕಂಡು ಜನಮನ ತಣಿಯಿತು. ಗದ್ದಲದೊಳಗಿಂದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು ಬಂದು, 'ಎಲ್ಲರೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ದೆಶೆಯಿಂದ ನಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು' ಎಂದು ಕೂಗಿದನು. ಸವಾರನು ಬೇಡವೆಂದುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು 'ಏನೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ-ಮೆರವಣಿಗೆ ಅಂತ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಏನಿಲ್ಲ- ಇಲ್ಲಿಯೇ ಊರೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹಾಯ್ದು, ಕಡೆಗೆ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬರೋಣ! ಆಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ' ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದನು. ಸವಾರನು ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಬಳ್ಳೇ ವಿಜ್ರಂಭಣೆಯಿಂದ ಸಾಗಿದರೂ ಜನದಟ್ಟಣೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ 'ಮದಸಕಟ್ಟೆ', 'ಗುಳದಾಳಿಕಟ್ಟೆ', 'ಬಂಗಾರಗಟ್ಟೆ', 'ಹಂಜಿಬುಟ್ಟೆ', 'ಅಂಜಿಸುವ ಸೆಟ್ಟೆ', 'ಕಂಡವರ್ನ ಸುಟ್ಟೆ' ಮೊದಲಾದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಓಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ದು, ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯಾದ ಸುವರ್ಣಗೌರಿ ಗುಡಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿ ಬೊಗಳಪ್ಪನವರೂ ಮೊದಲಾದ ಊರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೂ ಗುಡಿಯ ಸಂಚಾಲಕರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸವಾರನಿಗೆ ಕುದುರೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಯಲು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸವಾರನು—

'ಏನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆ. ಕೆಳಗಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ!' ಎಂದನು.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ :— 'ಅದೆಲ್ಲ ಸರಿ! ಆದರೆ.....' (ಬೊಗಳಪ್ಪನವರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಹೇಳಿ) 'ಆದರೆ..... ಒಂದೆರಡು

ನಿಮಿಷ ಇಳಿಯಿರಿ! ಇದೇ ಗುಡಿ. ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ. ಹೊಸೂರು. ಹೊಸ ದೇವತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ತೋರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬಲವಾದ ಇಚ್ಛೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ಬರಬೇಕು. ’

ಸವಾರನು:— ‘ ಒಳ್ಳೇದು ! ಕುದುರೆಯೂ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವಷ್ಟು ದಾರಿ ಇದೆಯೇ ? ’

ಕಾರ್ಯ:— ‘ ಇಲ್ಲ ನ್ವಾಮೀ ! ದೇವತೆ ಹೊಸದಾದರೂ, ಗುಡಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲದ್ದು. ಗುಡಿಯ ಬಾಗಿಲು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ’

ಸವಾರನು:— ‘ ಹಾಗಾದರೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ! ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಆಕೆಗೆ ಸಹಸ್ರ ವಂದನೆಗಳು. ’

ಕಾ:— ‘ ಅಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತೆ, ಈಗ ಹದಿನೈದು ದಿವಸದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತನು ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಗುಡಿಯೊಳಗೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ತಾವು ಬರುವ ವರೆಗೆ, ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಸ್ಪರ್ಶವಾಗುವ ವರೆಗೆ, ತಾನು ವ್ರತವನ್ನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಉಪವಾಸದಿಂದ ಬಹಳೇ ತ್ರಿಣನಾಗಿ ಸಾಯಲಾಗಿರುವನು. ಅವನ ದೆಸೆಯಿಂದಾದರೂ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು ’ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಜನಗಳೆಲ್ಲ ದಿಗು ಬಡೆದು ನಿಂತಿತ್ತು. ಸವಾರನಿಗೆ ದಿಗಿಲು ಬಿತ್ತು. ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಳಿಯುವ ಹೊತ್ತು ಬಂತು; ಮುಂದೇನಾಗುವದೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು; ಎಷ್ಟು ವಿಚಾರಿಸಿದರೂ ಕಡೆಗಾಣದೆ ಹೋಯಿತು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಪೂಜಾರಿಯು ಓಡಿ ಬಂದು—“ ಸವಾರರೇ! ತಾವು ದೊಡ್ಡ ವರು! ನಾನು ಪಾಮರನು. ಅದರೂ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ತಾವು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಗುಡಿಯ ಮುಂದೆ ಯಾರೂ ವಾಹನವನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲಬಾರದೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆ; ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದರಂತೆ ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ತಿಳಿದವರು, ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಲ್ಲೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ, ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರ ಪಾಪವು ಪೂಜಾರಿಯಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಂದು, ಮುಂದೆ ಒಂದು ತಾಸಿನೊಳಗೆ ನಾನು ಸಾಯಬೇಕು

ಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಾವು ಕುದುರೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು, ನನ್ನ ಬೇವವನ್ನು ಉಳಿಸುವಿರೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಆ ಸವಾರನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡನು. ಕುದುರೆಯು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪೂಜಾರಿಯ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸವಾರನು ನಿರುವಾಯನಾದನು ಆಗಲಿ. ‘ಜಯಮಾಂಕಾಳಿ ಜಯ’ ಎಂದು ಕೆಳಗಿಳಿದನು. ಕುದುರೆಯು ಲಗಾಮನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದೇವತೆಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು, ಎಲ್ಲರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಮಾಂಕಾಳಿಯು ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಅದೇ ಗುಡಿಯ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಬಯಲೊಳಗೆ ಸಭೆ ಕೂಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದರು.

ಸಾವಿರಾರು ಜನ ನೆರೆಯಿತು. ಅನೇಕರು ಹಿಂದೆ ದುಂಡಗೆ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟರು. ಕೂಡಿಸುವದಕ್ಕೆಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಭಾಸತಿಗಳಾದಂಥ ಕೊಟ್ಟಿ ಬೊಗಳಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೂ ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸವಾರನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೇಜು. ಇದರ ಸುತ್ತಲೂ ಊರಗೃಹಸ್ಥರು ಕೆಳಗೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಆಸೀನರಾಗಿದ್ದರು. ಸವಾರನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಸವಾರನ ಹಿಂದೆಯೇ ಒಂದು ಗೂಟೆಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವರ ಲಗಾಮು ಸವಾರನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು. ಮುಂದೆ ‘ಸದ್ದು’ ಉಂಟಾದ ಮೇಲೆ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಮೇಜಿನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಂತರು. ‘ಸದ್ದು’ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು, ಅನಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಭಾಷಣ ನಡೆಯಿತು—“ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ! ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರರೇ! ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಂತದ್ರ, ನಮ್ಮ ಹೊಸೂರ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೆ ಇದೊಂದು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾದಂತಹದು. ಇವತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಧನ್ಯರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ವಿಶೇಷತಃ ಈ ಊರವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವನ್ನೆಲ್ಲ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸಿದಂತಹ ಸವಾರ ಮಹನೀಯರ ಆದರಾತಿಥ್ಯಕ್ಕೆ ಟಿಂಕ ಕಟ್ಟಿ

ಕೊಂಡು ನಿಂತದ್ದು ಅಂತಂದ್ರ- ಧನ್ಯ! ಧನ್ಯ!! ನಾವೇ ಧನ್ಯ!!!
 ಇರಲಿ, ಈಗ, ತಮ್ಮ ಮುಂದ ಏನು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ, ಭವ್ಯ
 ವಾಗಿ ಕೂತದ, ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಹೇಳಿ, ಅವರನ್ನು
 ತಮಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದ್ರೆ, ಸೂರ್ಯನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ
 ಕೊಟ್ಟಂತೆಯೇ! ಹೇಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶಿತನೋ ಹಾಗೆಯೇ
 ಇವರು. (ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಕುದುರೆಯ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ
 ಪ್ರಾಣಿಯು ಕುದುರೆಯ ಜವೆಯನ್ನು ಹಿರಿದುಕೊಂಡಿತು. ಅದರ
 ನೋವಿಗೆ ಕುದುರೆಯು ಕಾಲನ್ನು ಜಾಡಿಸಿ ಗದ್ದಲಾಟ ಮಾಡಹತ್ತಿತು.
 ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಸವಾರರಿಗೆ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ—
 ' ಸ್ವಾಮಿ! ತಮ್ಮ ಕುದುರೆಯು ಹಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ' ಎಂದು ಊದಿ,
 ' ಏ! ಹ್ಯಾಲಂಟೇಯರ! ಬಾ ಇಲ್ಲಿ. ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು
 ಹೋಗಿ, ಜೋಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಾಗಾದೊಳಗೆ ಕಟ್ಟಿ, ಕಡ್ಡಿ ದಾಣಿ ತಿನಿಸು,
 ಮೈ ತಿಕ್ಕು ' ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರಂ
 ಭಿಸಿದರು. ಸವಾರನು ಕುದುರೆಯ ಲಗಾಮನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾದರೆ ಚಡ
 ಪಡಿಸಿದನು. ಜನರ ಎದುರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಖಿನ್ನ
 ವನಸ್ಥನಾಗಿ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟನು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು—
 ಈಗ ಸವಾರರಿಗೆ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದಲೂ ಸ್ರವಾಸದಿಂದ ಬಹಳ ದಣಿವಾದ್ದ
 ರಿಂದಲೂ, ಇವತ್ತಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು
 ಸೂಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೇದವಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಸರವೂರವರು ತಮ್ಮ
 ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಸವಡು ಸಿಕ್ಕರೆ,
 ನಿಮ್ಮೂರಿಗೇ ನೀವು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು
 ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ' ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಹೊಸೂರವರಿಗಷ್ಟೇ ಸಿಗ
 ಲಾದೀತು!' ಎಂದು ಸವಾರರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ " ಎಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು
 ಮುಗಿಸಿದರು. ಆ ವೇಳೆಗೆ, ಕುದುರೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾದ ಸವಾರನು
 ಎಚ್ಚತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಕಪೆಗೆ ನೋಡಿದನು. ಅವರ ಸನ್ನೆಯಿಂದ
 ಎಲ್ಲರೂ ಮನೆಗೆ ನಡೆದರು. ಜನರೆಲ್ಲ ನಿರಾಶರಾಗಿ ' ಕುದರಿ-ಜವಿ-
 ಬಿಳಿಗುದರಿ, ಬಿಳಿಗುದ-ರಿ, ಬಿಳಿಗು-ದರಿ ' ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತ, ರಾತ್ರಿ

ಯಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಊರ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದರು. ಮಲ್ಲ ಅವರು ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಕಾಣಲನುವಾದರು. ಇತ್ತ ಸವಾರನೂ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ ಸಭಾಸತಿಗಳೂ ಮನೆಗೆ ನಾಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ಹಾದಿ ಯಲ್ಲಿ ಹ್ವಾಲಂಟೀರ ಓಡುತ್ತ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು, ಮುಜುರೆ ಮಾಡಿ, “ಸ್ವಾಮೀ! ಈ ಮಹಾಶಯರ ಕುದುರೆ ದೇವಲೋಕದ್ದು ಕಾಣತದರಿ! ಹುಳ ಹಾರಿ ಹೋಗಲಿ! ಅಂತ ಹೊಗೆ ಹಾಕಿದ ಕೂಡಲೇ, ಒಂದು ಕೊಡ ಅದರ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅದರ ಹೊಳವು ನೋಡಿ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಂದೆ” ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಸವಾರನು ಗಾಬರಿಯಾದನು. ಕೆಲಸ ಘಾತವಾಯಿತೆಂದು ತಳಮಳಿಸಿದನು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ‘ಕೆಲಸ ಸಾಧಿಸಿತೆಂದು’ ಆನಂದಪಟ್ಟರು. ಆದರೂ, ಮೇಲೆ ತೋರಗೊಡದೆ, ‘ಸವಾರರ! ಏನೋ ಹ್ವಾಲಂಟೀರ! ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡತೀ ಏನು? ಕುದುರೆ ಎಂದಾದರೂ ಕೊಡ ಈಯುವದುಂಟೇ? ಛೀ ಹೋಗೋ ನಿಮ್ಮಂಜಾಳೋಗಲಿ! ಪೆದ್ದು ಅಂದ್ರ. ಓ ಅಂತಿ’ ಎಂದು ಬೆದರಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಹ್ವಾಲಂಟೀರನು ‘ದ್ಯಾಕ್ರೀ! ಖರೇವಂದ್ರ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡ ವಾಸ ಬಂದದರಿ! ಅದರ ಬೆಳಕು ನೋಡಿದರ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕತಾವ್ರಿ! ಬ್ರಿ ಬೇಕಾದ್ರೆ ಮನೆಗೆ, ತೋರಸ್ತೇನಿ.’ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ:— ‘ಹೌದೇನಿ ಸವಾರರ? ಇದೆಂಥ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಯಾಕ್ರೀ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ?’ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:— ‘ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯ! ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯ!!’ ಎಂದು ಗೋಣು ಹಾಕಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಲು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಚಿನ್ನದ ಕೊಡವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ‘ಇಂದು ಶುಕ್ರವಾರ, ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಪೂಜೆ ಮಾಡೋಣ!’ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸವಾರನಿಗೆ ಮಾತು ಬರದಂತಾಯಿತು. ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಪರಿವಾರದ ನೆನಪು ಆಯಿತು. ಗುರುವಿನ ಆಜ್ಞೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಕುದುರೆಯು ಕೊಟ್ಟ ಗಂಡಾಂತರದ ಸೂಚನೆಯು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಆದರೇನು? ಪುನಃ ಸುವರ್ಣಪೂಜೆ ನಡೆಯಿತು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ಪೂಜೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸವಾರನಿಗೂ

احرى درج شده تاريخ پر يه كتاب دستعار
لى گئى تھى مقررہ مدت سے زيادہ رکھنے كى
صورت ميں ايک آنہ يوديه ديوانہ ليا جائے گا۔

ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಕಾದಂಬರಿ-ಕಥೆಗಳ

ಓದಿ ಆನಂದ ಪಡೆಯಿರಿ -

کرمیہ خانہ

جامعہ عکس شہساز

- ۱۔ اراکین مجلس اعلیٰ مجلس نظامیہ
- ۲۔ اساتذہ جامعہ شہساز و دیگر جامعہ شہساز کے طلبہ
- ۳۔ ذیلیہ میں جسٹس شہساز اور تمام اراکین
- ۴۔ دست مقررہ چوتھوں میں
- ۵۔ شہساز میں تمام طلبہ
- ۶۔ تمام اراکین مجلس اعلیٰ مجلس نظامیہ

- ۱۔ تمام اراکین مجلس اعلیٰ مجلس نظامیہ
- ۲۔ تمام اراکین مجلس اعلیٰ مجلس نظامیہ
- ۳۔ تمام اراکین مجلس اعلیٰ مجلس نظامیہ
- ۴۔ تمام اراکین مجلس اعلیٰ مجلس نظامیہ
- ۵۔ تمام اراکین مجلس اعلیٰ مجلس نظامیہ
- ۶۔ تمام اراکین مجلس اعلیٰ مجلس نظامیہ

ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಸುರಿಮಳೆ! ಮನೋರಂಜಕ ಗ್ರಂಥಗಳು!!

ರಾ. ದ. ಸೂಗೂರ

ಇವರಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ ಬೀಗನೆ ಹೊರಬೀಳುವವು

A

GREAT RUSH OF NOVELS!

(To be published in due course)

by

R. D. SUGUR.

ಪ್ರಕಟಿಸಲಿರುವ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು.

೧. ಪಿಕ್ ಪಂಡಿತರು (ಹಾಸ್ಯಯುಕ್ತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ.)
೨. The Omni-persent — ' ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ '
' (ಇದನ್ನು ಓದಲೇಬೇಕು !)
೩. Got Married — ' ವಿನಾಹೋತ್ಸವ '
(ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಕಾದಂಬರಿ !)
೪. My Grand-Father — ' ಅಜ್ಜಪ್ಪ '
(ಕಥಾನಿರೂಪಣೆ ಹೊಸದು !)
೫. The great Sankalpa — ' ಮಹಾಸಂಕಲ್ಪ '
(ತನ್ನರಿವು ತನಗಿರಬೇಡವೇ ?)
೬. Would you like this ? — ' ಇದು ಬೇಕೆ ? '
(ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥ !)
೭. The great Battle of the Learned Pillars —
' ಕಲ್ಲುಪಂಡಿತರ ಮಹಾಯುದ್ಧ ! ' (ಕನ್ನಡಿಗರು ಇದನ್ನು ಓದದೆ
ಬಿಡಬಾರದು !)

ಗ್ರಂಥಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ :-

೧. ಸಾಹಿತ್ಯಭಾಂಡಾರ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.
೨. ಜಿ. ಕೆ. ಕೇಳಕರ, ಸ್ವದೇಶಿ ಪೇಪರ ಮಾರ್ಟಿ, ಧಾರವಾಡ.

